

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Yritysyhteistyön kehittäminen pienissä järjes-
töissä**

Miia Matikainen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

11 / 2017

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Miia Matikainen	Sivumäärä 51 ja 4 liitesivua
Työn nimi Yritysyhteistyön kehittäminen pienissä järjestöissä	
Ohjaava(t) opettaja(t) Satu Riikonen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Lounatuulet Yhteisötalo ry, toiminnanjohtaja Kirsi Broström	
Tiivistelmä <p>Tässä opinnäytetyössä kehitettiin ja toteutettiin koulutussarja yritysyhteistyön kehittäminen pienissä järjestöissä. Aihe on ajankohtainen ja merkittävä, sillä järjestöjen rooli on muuttumassa kuntien maakunta ja sote-uudistuksen myötä. Järjestöiltä toivotaan nykyistä suurempaa roolia sote-palveluiden tarjoajina. Keino, jolla lisätään palveluiden tuottamista kunnille, on aloittaa yhteistyö yritysten kanssa. Koulutussarjan tavoitteena oli lisätä järjestöissä toimivien työntekijöiden ja vapaaehtoisten tietoutta aiheesta sekä antaa työkaluja ja rohkeutta aloittaa yhteistyö yritysten kanssa. Opinnäytetyössä selvitetiin hyviä tapoja ja muotoja toteuttaa yritysyhteistyötä pienissä järjestöissä.</p> <p>Opinnäytetyön tilaajana oli Lounatuulet Yhteisötalo ry, jonka jäseniä ovat sosiaali- ja terveysalan järjestöt, säätiöt ja yksityiset hyvinvointialan yrittäjät. Järjestön tehtävänä on tarjota jäsenilleen ja heidän vapaaehtoisilleen mahdollisuuksia osallistua erilaisiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin, joiden avulla lisätään mahdollisuuksia kehittää omaa toimintaa järjestöissä.</p> <p>Tässä kehittämistyössä oli konstrukttiivinen tutkimusote, mutta työssä oli nähtävissä laadullisen kehittämistyön piirteitä. Tiedonkeruumenetelminä käytettiin benchmarkingia ja haastatteluja. Benchmarking kohteiksi valittiin järjestöjä, joilla oli monipuolista yhteistyötä yritysten kanssa. Näitä olivat Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Marttaliitto, Pelastakaa Lapset, Suomen Unicef, Plan International Suomi, Suomen Punainen Risti, WWF Suomi, World Vision. Haastattelin Lounatuulet Yhteisötalo ry:n kymmentä jäsenjärjestöä sekä neljää eri toimialoilla toimivaa yritystä. Yritykset valittiin haastatteluissa esiintyneiden yhteistyötarpeiden pohjalta.</p> <p>Aineiston pohjalta havaittiin, että järjestöissä on valtavasti osaamista, asiantuntijuutta ja tietoutta. Tätä yritykset hakevat yhteistyöltä. Oman osaamisen tunnistaminen on lähtökohta yritysyhteistyölle. Yritysyhteistyötä tehtiin monin eri tavoin, mutta sitä ei osattu tiedostaa yritysyhteistyöksi. Sekä järjestöissä että yrityksissä löytyi halu tehdä yritysyhteistyötä.</p> <p>Yritysyhteistyön muotoja, joita pienissä järjestöissä toteutettiin, olivat: kertalahjoitukset, alennukset ja edut, sponsorointi, koulutusyhteistyö, Barter -yhteistyö eli oravannahkakauppa, Pro bono -yhteistyö, tapahtumien järjestäminen ja tuotemyynti. Tuloksena voidaan todeta, että kaikille sopivaa yksittäistä yhteistyömuotoa ei ole olemassa, koska järjestöt olivat kooltaan, osaamiseltaan ja resursseiltaan hyvin erilaisia.</p> <p>Kehittämistyön tuotos eli koulutussarja koettiin hyödyllisenä, uusia ajatuksia herättelevänä ja innovatiivisena. Koulutuksen myötä rohkeus ja halu aloittaa yhteistyö yritysten kanssa kasvoi. Palautteissa nousi esiin jatkokoulutuksen tarve sekä halu viedä koulutussarjaa lähemmäksi kohti yhteistyön arkea. Koulutussarja on valmis kokonaisuus, jota voidaan hyödyntää missä järjestössä tahansa. Koulutusmateriaali on rakennettu niin, että sitä voi myös itsenäisesti opiskella.</p>	
Asiasanat Sosiaali- ja terveysjärjestöt, yhteiskuntavastuu, yritysvastuu, yritysyhteistyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work, Bachelor´s Degree

ABSTRACT

Author Miia Matikainen	Number of Pages 51 and 4 attached
Title Developing Corporate Collaboration with Small Non-Governmental Organizations	
Supervisor(s) Senior Lecturer Satu Riikonen	
Subscriber and/or Mentor Lounatuulet Yhteisötaalo ry, Executive Manager Kirsi Broström	
Abstract <p>In this final project, I developed and executed a training series aiming to develop corporate collaboration in small organizations. The topic is current and significant because the role of organizations is changing due to the in-depth health, social services and regional government reform taking place in Finland. The Finnish municipalities are expecting that organizations would assume a greater role in providing social and health care services. One way of doing this is for the organizations to initiate collaboration with enterprises and corporations. The goal of the training series was to disseminate information, give tools for the organizations and to encourage them to start corporate collaboration. Through this thesis and final project, I aimed to explore positive means and ways to execute corporate collaboration in small organizations.</p> <p>The subscriber of this final project was Lounatuulet Yhteisötaalo, registered association, the members of which are social and health care organizations, foundations and private health care providers. The objective of the organization is to provide its members and volunteers with opportunities to participate in events and training sessions. These events and training sessions give the members organizations more opportunities to develop their own operations and activities.</p> <p>The approach of the study is constructive, with hints of methods used in qualitative development work. As study methods, benchmarking and interviews were used. Benchmarking objects were eight organizations with diverse forms of corporate collaboration: Mannerheim League for Child Welfare, Martha Organization, Save the Children Finland, Finnish Committee for Unicef, Plan International Finland, Finnish Red Cross, WWF Finland, World Vision Finland. I carried out ten interviews with representatives from member organizations of Lounatuulet Yhteisötaalo (Reg. Assn.) and four interviews with representatives from four corporations from different fields. These corporations were selected on the basis of the interviews carried out with the ten organization interviews.</p> <p>On the basis of the data gathered, the organizations have a huge amount of expertise and know-how, and according to the interviews, this is what the corporations seek for collaboration. From the organization's viewpoint, the starting point for collaboration is to acknowledge its own know-how. There were already many established ways to collaborate but the organizations were not able to acknowledge it as corporate collaboration. Both within organizations and corporations were motivated to collaborate.</p> <p>Forms of corporate collaboration that were practiced in small organizations were: donations, discounts and benefits, training collaboration, Barter-collaboration, Pro Bono work, organizing events and selling products. As a result, it can be said that there is no one single form of collaboration that suits all organizations.</p> <p>The result of this final project, i.e. the training series was experienced as useful, thought-provoking and innovative. The courage and will to start corporate collaboration grew through the training sessions. As feedback, a need for further training as well as a need to bring the training series closer to the routines of corporate collaboration were expressed. The training series is a complete package to be used in any organization, and the study materials are easy to study independently.</p>	
Keywords Social and health Organization, Corporate Social Responsibility, Corporate Responsibility, Corporate Collaboration	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 LOUNATUULET YHTEISÖTALO RY	8
3 TIETOPERUSTA	11
3.1 Yritysyhteistyö	13
3.2 Yritysten ja järjestöjen yritysvastuu	14
3.3 Yhteiskuntavastuu	16
4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	18
4.1 Benchmarking	19
4.2 Haastattelut	20
4.3 Aineiston analysointi	23
5 AINEISTON TULOKSET JA NIIDEN ANALYSOINTI	26
5.1 Yritysyhteistyön muodot	26
5.2 Haastattelujen tulokset yritysyhteistyöstä	30
5.3 Analyysin tuloksia	38
6 YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN PIENISSÄ JÄRJESTÖISSÄ – KOULUTUSSARJA	40
6.1 Koulutusmateriaali yritysyhteistyöstä	41
6.2 Koulutuksen arviointi ja kehittämisideat	43
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	45
LÄHTEET	48
LIITTEET	52

1 JOHDANTO

Sosiaali- ja terveysalalla järjestöjen suunnitelmallinen yhteistyö yritysten kanssa on vielä suhteellisen harvinaista (Reimers 2017, 4). Kuvajan (2011, 5) mukaan sosiaali- ja terveysalan järjestöjen ja yritysten välisessä yhteistyössä on paljon käyttämättömiä mahdollisuuksia. Erilaisten yhteiskunnallisten toimijoiden välinen vuorovaikutus ja yhteistyö ovat hyödyllisiä molemminpuolisen oppimisen kannalta. Hyvässä yhteistyössä jaetaan tietoa ja osaamista, mikä pitkällä aikavälillä tuo yhteistä hyvää yhteiskunnan ja sen jäsenten hyväksi.

Yritysten ja järjestöjen välinen yhteistyö tulee kasvamaan tulevina vuosina (Reimers 2017, 4). Kuntien tiukentunut taloustilanne sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistus (sote-uudistus) tulee kasvattamaan järjestöjen roolia sote-palveluiden tuottajina ja tarjoajina. Sote-uudistus pakottaa järjestöjä pohtimaan uudenlaisia keinoja, jolla voidaan rahoittaa palveluita. (Pelto-Huikko 2017; Soste 2017a, 2; Peltosalmi, Eronen, Litmanen, Landén & Ruuskanen 2016, 49.) Myös Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus, STEA, kannustaa sosiaali- ja terveysalan järjestöjä varautumaan sote-uudistukseen. Tärkeintä on rakentaa verkostoja ja kumppanuuksia sekä hyödyntää muita rahoituslähteitä ja kehittää omaa varainhankintaa. (Stea 2017, 5-6). Tässä kohtaa yritysten kanssa tehtävä yhteistyö saattaa olla se ratkaiseva tekijä, jolla voidaan mahdollistaa kuntalaisten palvelut. Yritysyhteistyö liittyy olennaisesti näiden palveluiden tuottamiseen ja tarjoamiseen. (Pelto-Huikko 2017.)

Tein tämän opinnäytetyön tilauksena Lounatuulet Yhteisötalo ry:lle. Kehitin ja toteutin koulutussarjan, jonka avulla jäsenjärjestöt voivat kehittää omaa toimintaansa. Kiinnostuin syksyllä 2016 yritysyhteistyöstä, kun olin Järjestötyö muutoksessa -kurssilla. Pidin kurssista todella paljon. Tuntui, että olin löytänyt oman juttuni. Koulutukseltani olen kauppatieteiden maisteri ja työskennellyt 15 vuotta vakuutus- ja pankkialalla. Työssäni neuvottelin eri osapuolten kanssa ja hain erilaisia ratkaisuja yhteistyötä hyväksi käyttäen. Tästä syystä yritysyhteistyö tuntuu minulle erittäin luontevalta asialta.

Aloin helmikuussa 2017 perehtyä yritysyhteistyön maailmaan. Aiempaa tutkimustietoa löytyi Arno Kourulan (Kourula 2009) tekemästä väitöskirjasta Company En-

gagement with Nongovernmental Organizations from a Corporate Responsibility Perspective. Väitöskirja on perehtynyt yritysten ja järjestöjen väliseen yhteistyöhön yritysvastuun näkökulmasta. Toinen merkittävä lähde on Sari Kuvajan (Kuvaja 2011) kirjoittama raportti ”Tehtään hyvää yhdessä”. Raportissa kuvataan järjestöjen ja yritysten yhteistyötä terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäjänä.

Kolmas tärkeä lähde on Kepa ry:n tekemä käytännön läheinen opas ”Tehoa Yritysyhteistyöhön” (Mäkinen & Hakkarainen 2010). Opas antaa konkreettisia työkaluja yritysyhteistyön aloittamiseen. Lisäksi tietoa suurten järjestöjen tekemästä yhteistyöstä eri yritysten kanssa löytyi heidän omilta sivuiltaan. Jäin pohtimaan, miksi asiasta ei löytynyt enempää tietoa ja miten yritysyhteistyötä toteutetaan pienissä järjestöissä? Aihe oli niin mielenkiintoinen, että halusin lähteä tutkimaan asiaa syvällisemmin. Näin syntyi opinnäytetyöni aihe.

Tämän opinnäytetyön tilaaja on Lounatuulet Yhteisötalo ry. Yritysten ja järjestöjen välinen yhteistyö koetaan tällä hetkellä ajankohtaiseksi kehittämiskohteeksi. Varsinkin pienissä järjestöissä yhteistyön aloittaminen yritysten kanssa koetaan haasteelliseksi. Tämän opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat: Mitkä ovat ne yritysyhteistyön muodot, joita voidaan toteuttaa pienissä järjestöissä? Mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yritysyhteistyö?

Tässä opinnäytetyössä olen perehtynyt pieniin sosiaali- ja terveystalouden järjestöihin. Opinnäytetyön tavoitteena on löytää pienille järjestöille tapoja tehdä yhteistyötä yritysten kanssa sekä antaa konkreettisia työkaluja yritysyhteistyön aloittamiseen. Tiedonkeruumenetelminä käytän benchmarkingia ja haastatteluja.

Opinnäytetyöni rakentuu siten, että luvussa kaksi esittelen Lounatuulet Yhteisötalo ry:n. Luvussa kolme avaatan tämän kehittämistyön tärkeimmät käsitteet ja tietoperustan sekä tuon esille kehittämistyöhöni liittyviä ilmiöitä. Menetelmäluvussa kerron käyttämiäni kehittämistyön menetelmiä, joita ovat benchmarking ja haastattelut. Luvussa viisi esittelen aineiston tulokset. Aineiston tulokset olen analysoinut sisällönanalyysi menetelmää hyödyntäen. Tulosten analysoinnin jälkeen on tilaajan tuotoksen eli koulutuskokonaisuuden esittely, arviointi ja kehittämisideat. Johtopäätökset-luku sisältää

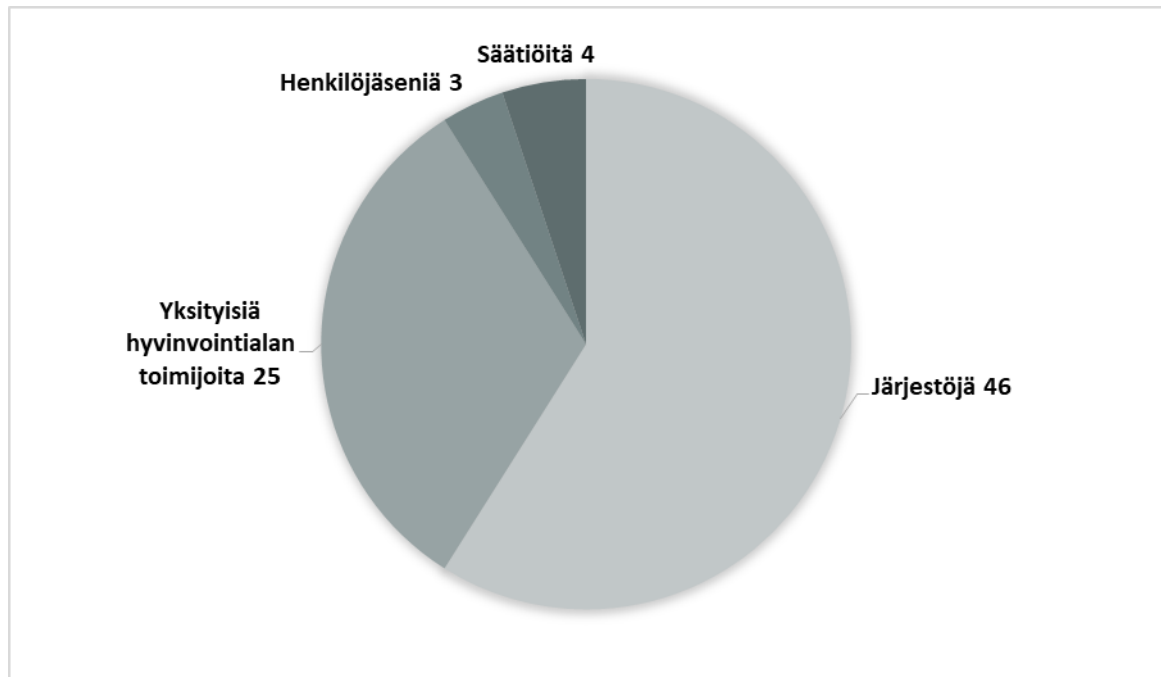
pohdintaa kehittämistyön ajankohtaisuudesta ja hyötyjä tilaajalle ja järjestösektorille sekä tilaajan palautteen ja ideoita jatkotutkimukselle.

2 LOUNATUULET YHTEISÖTALO RY

Lounatuulet Yhteisötalo ry on sosiaali- ja terveysalan järjestöjen, säätiöiden sekä yksityisten palveluntuottajien koti Turussa (Lounatuulet 2017). Järjestö on rekisteröity Patentti- ja Rekisterihallitukseen 19.10.2015. Talo valmistui kesällä 2016, ja varsinaisen toiminta käynnistyi marraskuussa 2016. Järjestöllä on Yhdistyslain (503/1989) mukainen hallitus, joka tekee päätökset järjestön toiminnasta. Lounatuulet Yhteisötalo ry:llä on yksi palkattu työntekijä, toiminnanjohtaja Kirsi Broström, joka johtaa ja koordinoi Yhteisötalon toimintaa. (Lounatuulet Yhteisötalo ry 2017.) Hän toimii myös tämän opinnäytetyön tilaajana.

Suomessa on noin 10 000 sosiaali- ja terveysalan järjestöä (Soste 2017c). Sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat yhdistyksiä, joiden päätarkoituksena on jonkin erityisryhmän, oman jäsenistön tai laajemman väestönosan fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen (Peltosalmi, Eronen, Landén, Ruuskanen 2016, 17). Tähän pyrkii myös Lounatuulet Yhteisötalo ry tarjoamalla sosiaali- ja terveysalan järjestöille sekä yksityisille hyvinvointialan toimijoille yhteisen toimintaympäristön. Jäsenille tämä tarkoittaa mahdollisuutta säästää toimitilakuluissa sekä tehostaa toimintansa vaikuttavuutta yhteistyön kautta. (Lounatuulet Yhteisötalo ry 2017.) Järjestön jäsenet sekä alueen asiakkaat puolestaan löytävät tarvitsemansa palvelut, tiedon ja avun keskitetysti saman katon alta.

Lounais-Suomen alueella toimivia jäseniä oli toimintavuoden 2016 lopussa 47. Tätä opinnäytetyötä kirjoittaessa jäsenmäärä on kasvanut 78:n (Broström 2017). Suurin osa jäsenistä ovat sijoittuneet Lounais-Suomen alueelle. Itse rakennuksessa toimii 12 pientä järjestöä. (Lounatuulet Yhteisötalo ry 2017.) Kuviossa 1 näkyy Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenistön jakautuminen.

Kuvio 1. Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenistön jakautuminen (Broström 2017).

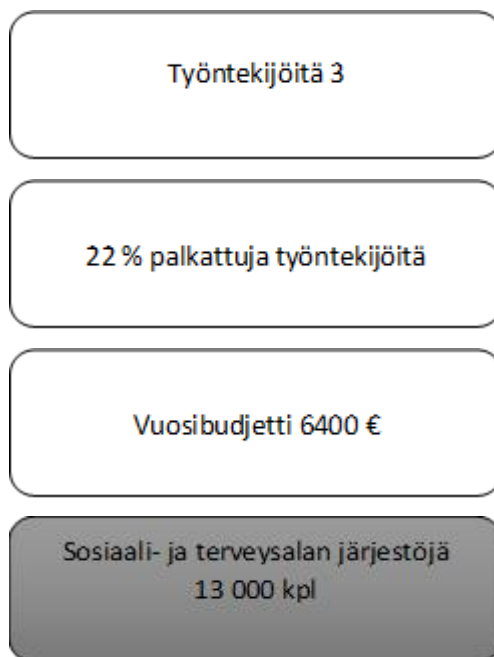
Lounatuulet Yhteisötalo ry:n tehtävä on tarjota jäsenilleen tiloja, toiminnan paikkoja sekä mahdollisuuksia osallistua erilaisiin tapahtumiin ja koulutuksiin. Lisäksi Yhteisötalon yhtenä tehtävänä on tukea yhdistys-, kansalais- ja vapaaehtoistoiminta, edistämällä sote-alan järjestöjen kehittämisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia sekä parantamalla näiden toimintaedellytyksiä Varsinais-Suomen alueella. (mt. 2017.)

Lounatuulet Yhteisötalo ry:n tehtävänä on tarjota jäsenjärjestöille ja heidän vapaaehtoisilleen mahdollisuuksia kehittymiseen, toivoin pääsevänä mukaan prosessiin tuomalla uusia ajankohtaisia asioita koulutuksen muodossa. Kehittämistyön konkreettiseksi tuotokseksi toivottiin yritys yhteistyöhön liittyvää koulutussarjaa, joka järjestettäisiin lokakuussa 2017.

Tämän kehittämistyön tarkoituksena on kehittää ja toteuttaa koulutussarja, jonka avulla Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöt voivat kehittää omaa toimintaansa. Tavoitteena on löytää pienille järjestöille tapoja tehdä yhteistyötä yritysten kanssa sekä antaa konkreettisia työkaluja yritys yhteistyön aloittamiseen.

Tässä opinnäytetyössä keskityn pieniin sosiaali- ja terveysalan järjestöihin. Pieni järjestö on paikallisyhdistys, jonka toiminta perustuu pelkästään vapaaehtoistoimintaan

tai järjestön toiminnasta vastaa yksi tai muutama palkattu työntekijä. Järjestöbarometrin (Peltosalmi ym. 2016, 42) mukaan suurin osa paikallisista sosiaali- ja terveysalanyhdistyksistä toimii kokonaan vapaaehtoisvoimin. Vain runsaassa viidesosassa (22 %) yhdistyksistä oli palkattua henkilökuntaa vuoden 2016 alussa. Kuvioon 2 olen koonnut muutamasta lähteestä pienten sosiaali- ja terveysalan järjestöihin liittyviä erityispiirteitä.

Kuvio 2. Keskimääräinen sote-alan järjestö (Harju 2017; Peltosalmi ym. 2016).

3 TIETOPERUSTA

Elämme muutoksen aikoja. Maailmantalous kasvaa tänä vuonna laaja-alaisesti ja ripeästi. Kasvu arvioidaan voimistuvan 3,5 %:a. (Euro & Talous 2017a.) Suomen talous on palaamassa kasvu-uralle (Euro & Talous 2017b). Talouden kasvun piristymisestä kertoo Valtionvarainministeriö talousennusteessaan, jonka mukaan kuntien taloudellinen tilanne on parantunut selvästi tällä hallituskaudella (Valtionvarainministeriö 2017a).

Vaikka taloustilanne on paranemassa, kunnilla on edelleen tiukkaa. Järjestöbarometrin (Peltosalmi ym. 2016, 49) mukaan vuonna 2015 järjestöille jaettavat toiminta-avustusten määrä oli vähentynyt 28 %. Kuntien myöntämät toiminta-avustukset ovat paikallisyhdistysten keskeisimpiä ulkopuolisten avustusten lähteitä. Avustus kattaa noin 10 % koko järjestön vuosibudjetista. Etenkin taloudeltaan kaikkein pienimmät järjestöt, eli alle 2000 euron vuosibudjetilla toimivat, kunta-avustuksen merkitys on hyvin suuri. Avustusten osuus on yli neljäsosan (27 %) koko talousarviosta. (Peltosalmi ym. 2016, 52.) Kunnissa on meneillään hallinnon ja palveluiden uudistukset. Nämä uudistukset vaikuttavat kuntien toimintaan, tehtäviin ja rahoitukseen. (Valtionvarainministeriö 2017b, 3.) Uudistuksilla tulee olemaan vaikutuksia järjestöjen toimintaan.

Sote- ja maakuntauudistuksen tarkoituksena on nykyaikaistaa palveluja ja parantaa julkisen talouden kestävyttä. Tavoitteena on pienentää eroja ihmisten hyvinvoinnissa ja hillitä kustannusten kasvua. Palvelut on tarkoitus integroida asiakaskeskeisesti ihmisten tarpeiden mukaisesti. (Soste 2017d.) Sote- ja maakuntauudistuksessa on tehty kuntien ja maakuntien välillä selkeä työn- ja toimivallan jako. Maakuntauudistuksen myötä kunnalla ei ole enää lakisääteisiä tehtäviä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisessä (Valtionvarainministeriö 2017c, 10). Maakuntien vastuulle siirtyvät 1.1.2020 alkaen julkiset sosiaali- ja terveyspalvelut, pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto, maakuntaliittojen tehtävät ja eräät muut kuntien ja valtion aluehallinnon tehtävät. Tällä hetkellä sote-uudistus on kesken. (Soste 2017d.)

Kaikki julkiset sosiaali- ja terveystalvet kootaan yhden maakunnan alaisuuteen. Maakunnan vastuulla on sovittaa talvet yhteen asiakaslhtöiseksi kokonaisuudeksi ja toimiviksi palvelu- ja hoitoketjuiksi. Tämä koskee julkisia sosiaali- ja terveystalvet- ja niin perustasolla kuin erityistasolla. (Soste 2017d.) Uudistus synnyttää kuntien ja maakuntien välille raja- tai yhdyspintoja sekä yhteistyötalvetta. Tehtävistä suoriutuminen vaatii pitkälle menevää sopimista ja yhteistyötä. (Valtionvarainministeriö 2017c, 28)

Sote- ja maakuntauudistus tuo yksityisille ja kolmannen sektorin palveluille mahdollisuuksia. Uudistus tulee vaikuttamaan järjestöjen rakenteisiin ja toimintatapoihin sekä koskettaa erityisesti palveluja tuottavia järjestöjä. Järjestöillä on osaamista erityisryhmiin ja ne edustavat monia haavoittuvassa asemassa olevia väestöryhmiä. (Peltonen ym. 2016, 125, 128, 130.) Tätä osaamista kuntien ja yritysten kannattaisi hyödyntää.

Tulevaisuudessa yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden ja yksityisten palvelujen tuottajien kanssa tulee korostumaan. Kuntien vähentäessä omaa palvelun tuotantoa kumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa vahvistuu. Kunta tarvitsee yrityksiä ja järjestöjä kumppaneiksi hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden turvaamiseen. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa on entistä merkityksellisempää myös terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä. Eri sektorit, järjestöt, yritykset ja julkinen sektori, tuovat työhön erilaista osaamista ja asiantuntemusta. Lisäksi järjestöillä on kosketuspinta ruohonjuuritasolle, kansalaisiin, joita ilman kestävää kehitystä ei voida rakentaa. (Kuvaja 2011, 18.)

Kansallisella tasolla kumppanuusajattelua on alettu toteuttaa julkisen sektorin ja järjestöjen sekä julkisen sektorin ja yritysten välisissä yhteistyöhankkeissa. (Kuvaja 2011, 18.) Eri toimijat tulee koota yhteen sopimaan kumppanuudessa toimimisesta. Tärkeää on myös huolehtia, että kunnat ja maakunnat yhdessä katsovat, miten esim. järjestöjen toimintaedellytykset turvataan alueen väestön kannalta mielekkäästi. (Valtionvarainministeriö 2017c, 32.)

Seuraavaksi esittelen tässä luvussa kehittämistyöni kannalta keskeisimmät käsitteet ja aihealueet. Esittelemäni käsitteet ovat yritys yhteistyö (corporate collaboration),

yrittäjävastuu (corporate responsibility) ja yhteiskuntavastuu (corporate social responsibility). Käsitteet avataan jokainen omassa alaluvussaan.

3.1 Yritysyhteistyö

Yritysyhteistyölle ei ole selkeää määritelmää. Käsitteen voi helposti sekoittaa yritysten keskinäiseen yhteistyöhön tai koulujen ja yritysten väliseen yhteistyöhön. Tässä opinnäytetyössä, yritysyhteistyöllä tarkoitetaan järjestön ja yrityksen välistä yhteistyötä. Sari Kuvaja (Kuvaja 2011, 6) on määritellyt Raha-automaattiyhdistyksen raportissa ”Tehdään hyvää yhdessä” yritysyhteistyön seuraavasti:

”Yritysyhteistyö on järjestön ja yrityksen välistä yhteistyötä. Lähtökohtana on ajatus siitä, että kaksi toimijaa yhdistää osaamistaan ja voimavarojaan sekä omien tavoitteidensa edistämiseksi että ihmisten ja yhteisöjen hyväksi.” (Kuvaja 2011, 6)

Käsitettä yritysyhteistyö voidaan tarkastella yritysyhteistyön muotojen kautta. Suomen johtava yritys vastuuverkosto FIBS (Finnish Business & Society), jakaa yhteistyösuhteet yritysten ja järjestöjen välillä kolmeen tasoon: hyväntekeväisyys, vuoropuhelu ja strateginen kumppanuus. Hyväntekeväisyyteen kuuluvat yritysten antamat suorat lahjoitukset, yhteiset markkinointikampanjat ja tapahtumat. Rahan lisäksi yritys voi lahjoittaa tuotteita tai työntekijöiden aikaa eli vapaaehtoistyötä. Tähän ryhmään kuuluu myös sponsorointi. Hyväntekeväisyyden avulla yritykset rakentavat mainettaan. Hyväntekeväisyys on edelleen yritysten tärkein yhteistyömuoto, jopa 90 % suuryrityksistä hyödyntää sitä. (Mäkipelto 2013, 4 – 5.)

Seuraavalla tasolla yritys pyrkii vuoropuheluun järjestön kanssa. Vuoropuhelun tavoitteena on oppimisen edistäminen. Vuoropuhelu on osallistavaa keskustelua, jossa yritys voi hakea järjestöltä konsultointi-, koulutus- tai tutkimustukea. Se voi olla myös osaamisen jakamista. Vuoropuheluyhteistyön muotoja ovat myös keskustelut ja poliittinen vaikuttaminen. Vuoropuheluyhteistyötä pidetään tehokkaana keinona hallita yrityksissä riskejä. (Mt. 2013, 4 – 5.)

Laajin yhteistyömuoto on strateginen kumppanuus, joka sisältää useita yhteistyömuotoja. Yhteistyöstä osapuolet laativat sopimuksen ja yhteistyö on pitkäaikaista. Strategisesta kumppanuudesta on kyse, kun osapuolet tarjoavat toisilleen asiantuntija-apua tai työntekijäresursseja. Kumppanuus on osa yrityksen ydinliiketoimintaa, jossa korostuu yhteisen arvon (creating shared value, CSV) tuottaminen. Strateginen kumppanuus tarjoaa otollisen alustan luoda uusia innovaatioita, oppia uutta sekä lisätä toiminnallista tehokkuutta. Tulevaisuudessa strateginen kumppanuus kiinnostaa yhä enemmän yrityksiä. Näkökulmaksi yritykset toivovat yhteistyön kytkeytyvän nykyistä paremmin yritysvastuuseen ja liiketoimintaan. (Mt. 2013, 4 – 5.)

3.2 Yritysten ja järjestöjen yritysvastuu

Termejä yhteiskuntavastuu, vastuullisuus, vastuullinen yritystoiminta, eettinen liiketoiminta ja kestävä liiketoiminta käytetään usein yritysvastuun synonyymeina. Näistä yritysvastuu on kuitenkin viime vuosien aikana vakiinnuttanut asemansa yritysmaailmassa. Vastaavasti englanninkielessä "corporate responsibility" (CR) on syrjäyttämässä perinteisen "corporate social responsibility" (CSR) termin yritysten kielenkäytössä. (Fibs.fi 2017.)

Yritysten vastuuta lähestytään taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmista sekä yrityksen ja sen sidosryhmien välisten suhteiden kautta. (Kuvaja 2011, 21; Nurmi 2016). Vastuullisuus on osa menestyvän yrityksen liiketoimintaosaamista. Parhaiten vastuullisuus toteutuu, kun yritys omaehtoisesti sitoutuu sen vahvistamiseen osana toimintansa kehittämistä. Jokaisen yrityksen on tärkeää itse määritellä, mitä vastuullisuus tarkoittaa ja edellyttää sen toiminnassa. (Mäkelä 2017.) Yritysten odotetaan ottavan toiminnassaan huomioon keskeisten sidosryhmiensä näkemykset sekä kehittävän toimintaansa ja vastuullisuustyötään vuoropuhelussa sidosryhmien kanssa (Kuvaja 2011, 22; Nurmi 2016). Raportointi antaa yritykselle tärkeää palautetta. Lisäksi se on myös keino kommunikoida sidosryhmille vastuullisuustyön etenemisestä (Mäkelä 2017).

Eri toimijoilla yritys vastuun määritelmät vaihtelevat lähinnä painotuksiltaan. Esimerkiksi Euroopan komission (Euroopan komissio 2017) määrittelemä yritys vastuun on sitä, että yritys ottaa vastuuta oman toimintansa yhteiskunnallisista vaikutuksista.

”Yritysten yhteiskuntavastuu merkitsee sitä, että yritykset sisällyttävät sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät tavoitteet liiketoimintaansa vapaaehtoisesti ja ilman lainsäädäntöön perustuvaa velvoitetta. Se liittyy moniin aiheisiin, kuten Eurooppa 2020 -strategia (erityisesti uusi osaaminen ja työllisyys, nuoriso, paikallinen ja alueellinen kehitys), liiketoiminta ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, yritysten yhteiskuntavastuun toteutumiseen liittyvä raportointi ja sosiaalisesti vastuulliset julkiset hankinnat.” (Euroopan komissio 2017.)

FIBS:n näkökulma yritys vastuuseen on liiketoimintalähtöinen: vastuullinen yritystoiminta on parempaa eli kannattavampaa ja kestävämpää liiketoimintaa niin yrityksen kuin yhteiskunnan kannalta. ”Vastuullinen yritys varmistaa parhaat toimintaedellytykset tulevaisuudessa, kun

- se tekee enemmän kuin laki edellyttää,
- huomioi sidosryhmiensä tarpeet ja odotukset,
- maksimoi toimintansa positiiviset vaikutukset muillekin kuin osakkeenomistajille,
- minimoi toimintansa negatiiviset taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristövaikutukset,
- kantaa vastuuta myös alihankkijoidensa vastuullisuudesta,
- raportoi ja viestii toimintansa positiivisista ja negatiivisista vaikutuksista avoimesti ja läpinäkyvästi sekä
- kehittää taloudellisesti kannattavia ratkaisuja paikallisiin ja globaaleihin ongelmiin.” (Fibs.fi 2017)

Tässä opinnäytetyössä yritys vastuun nähdään vastuullisena yritystoimintana, jolla on kestävä ja kannattava liiketoiminta ja, jossa huomioidaan yrityksen suorat ja epäsuorat vaikutukset ympäröivään yhteiskuntaan. Yritys vastuun näkökulmaa voidaan lähestyä taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmista sekä yrityksen ja sen sidosryhmien välisten suhteiden kautta.

Samat vastuullisuuden vaatimukset koskevat myös kansalaisjärjestöjä. Taloudellisen vastuun lisäksi, järjestöjen on otettava huomioon henkilöstön hyvinvointi ja kehittäminen sekä suhteet ulkoisiin sidosryhmiin. Järjestöjen tulisi kiinnittää erityistä huomiota hallinnon ja talouden avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen. Järjestöjen pitää julkistaa arvonsa, toiminnalliset tavoitteensa sekä toimintatapansa. Toiminnasta ja taloudesta

tulee raportoida kattavasti. Hyvin hoidettu talous ei riitä, vaan järjestön pitää myös raportoida varojen käytöstä, hallinnon kuluista sekä toiminnan vaikutuksista ja vaikuttavuudesta. Näin keskeiset sidosryhmät, kuten jäsenet ja tukijat, rahoittajat, muut järjestöt, yritykset, viranomaiset ja media voivat arvioida järjestön toimintaa ja toiminnan vastuullisuutta. (Kuvaja 2011, 21 – 22; Peltosalmi ym. 2016, 26 - 95.)

Sosiaalista vastuuta järjestöt voivat kantaa lisäämällä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta, ennaltaehkäisemällä huono-osaisuutta ja vahvistamalla ihmisten omia voimavaroja. Sosiaalista vastuuta on myös yhteiskunnallisten ongelmien esilletuominen. (Kuvaja 2011, 21 – 22; Peltosalmi ym. 2016, 148 – 185.)

3.3 Yhteiskuntavastuu

Yhteiskuntavastuu (corporate social responsibility, CSR) tarkoittaa erilaisia asioita erilaisissa konteksteissa tarkasteltuna. Yhteiskuntavastuu tarkoittaa sitä vastuuta, jonka yritykset ottavat niiden toiminnan vaikutuksista. (Sajaniemi 2012, 10.) Tässä opinnäytetyössä yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan vastuuta, jonka yritykset, järjestöt ja julkiset yhteisöt ottavat toiminnastaan ja vaikutuksistaan.

Yhteiskuntavastuun taustalla on ajatus, että yrityksillä on taloudellisen vastuun lisäksi vastuu vaikutuspiirissään olevien ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnista. Liiketoiminnan etiikkaa korostettaessa halutaan pohtia, millaisia moraalisia velvollisuuksia yrityksillä on paikallisesti ja globaalisti. Koetaan, että yrityksillä on eettinen velvollisuus edistää yhteiskunnallisesti hyviä asioita. Yritysten yhteiskuntavastuuta voidaan tarkastella maantieteellisesti useilla eri tasoilla. Tasoja ovat globaalinen ja alueellinen sekä paikallinen. Globaalinen ulottuvuus on koko maapalloa koskeva megatrendi, kuten ilmastonmuutos ja ihmisoikeuskysymykset. Paikallinen ulottuvuus voidaan nähdä esimerkiksi työllisyyden väheneminen, kun pikkukaupungissa suljetaan tehdas. (Harmaala & Jallinoja 2012, 14.)

Yrityksen yhteiskuntavastuuseen vaikuttavat myös historialliset, kulttuuriset, sosio-ekonomiset ja lainsäädännölliset olot. Pohjoismaissa yritysten yhteiskuntavastuu voi

olla erilainen kuin muualla Euroopassa, Yhdysvalloissa tai Aasian maissa. Yritys ottaa kantaa rooliinsa suunnitellessaan ja toteuttaessaan yhteiskunnassa vastuullisia toimia. Hyvän tekemisen ajatus korostuu yrityskansalaisuuden (corporate citizenship) näkökulmassa. Yrityskansalaisuudella tarkoitetaan sitä, että yritystä pidetään yhteiskunnan jäsenenä ja sillä katsotaan olevan vastuita ja velvollisuuksia yhteiskuntaa kohtaan. Kun yritys harjoittaa hyväntekeväisyyttä, käytetään tästä määritelmää filantropia (philanthropy). (Harmaala & Jallinoja 2012, 14 - 15.)

Yhteiskuntavastuu ei koske ainoastaan yrityksiä, vaan julkinen sektori kantaa omaa yhteiskuntavastuutaan esimerkiksi vastuullisten julkisten hankintojen kautta (Työ- ja elinkeinoministeriö 2017a). Sosiaalisesti vastuullisilla julkisilla hankinnoilla tarkoitetaan sitä, että julkisyhteisöt ottavat huomioon hankintansa vaikutukset yhteiskuntaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että asiakasryhmä otetaan mukaan jo hankinnan suunnitteluun. Se voi olla myös sen varmistamista, että toimitettavan tavaran tai palvelun tuottamisessa noudatetaan työelämän perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2017b).

Järjestöjen yhteiskuntavastuulle ei ole yhtä, yleisesti hyväksyttyä määritelmää. Yhteiskunnallisen vastuun kantaminen on osa järjestöjen toimintaa. Järjestöjen tavoitteena on yhteisen hyvän tuottaminen. Yleinen hyvä voi olla aineellista, henkistä, eettistä tai yhteiskunnallista. Järjestöt ovat yleishyödyllisiä, joiden tehtävänä ei ole tuottaa voittoa (Verohallinto 2017). Järjestön yhteiskuntavastuu on myös yhteisövastuuta, joka voidaan jakaa kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa järjestön toiminta konkretisoituu paikallisena lisäarvona, joka on jäsenten ja muiden paikallisten ihmisten hyvinvoinnin ylläpitämistä ja edistämistä. Toisessa osassa järjestöt ovat verkostojen luojia ja sosiaalisen pääoman kasvattajia. Toisaalta järjestöjen yhteiskuntavastuu näkyy myös siinä, millaista yhteiskunnallista palvelutehtävää järjestö toteuttaa. (Kuvaja 2011, 21.)

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tämän kehittämistyön tarkoituksena on kehittää ja toteuttaa koulutussarja, jonka avulla Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöt voivat kehittää omaa toimintaansa. Tavoitteena on löytää pienille järjestöille tapoja tehdä yhteistyötä yritysten kanssa sekä antaa konkreettisia työkaluja yritys yhteistyön aloittamiseen. Tästä syystä olen valinnut opinnäytetyön lähestymistavaksi konstruktivisen tutkimuksen. Konstruktivinen tutkimus soveltuu hyvin lähestymistavaksi, kun tehtävänä on luoda konkreettinen tuotos. Tuotoksen tehtävänä on luoda uutta, jotain parempaa, joka ratkaisee käytännön ongelman. Konstruktivisessa tutkimuksessa ratkaisun avaimet ovat kehittämisen yhteys aikaisempaan teoriaan sekä ongelman ja ratkaisun käytännön merkitys. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2009, 65 – 66.) Kyse on lähestymistavasta, jossa pyritään muuttamaan pienten järjestön toimintaa ja käytänteitä koulutuksen avulla.

Tämä kehittämistyö täyttää myös laadullisen tutkimuksen kriteerit. Laadullisen tutkimuksen kriteereitä ovat: tutkimus on kokonaisvaltaista tiedonhankintaa, aineisto on hankittu luonnollisissa tilanteissa, tiedonkeruussa on suosittu ihmisiä, aineiston hankinnassa on käytetty laadullisia metodeja eli ihmisten ääni pääsevät esille, tutkimusjoukko on valittu tarkoituksen mukaisesti, tutkimus on toteutettu joustavasti ja muutettu olosuhteiden mukaisesti, aineistoa on käsitelty ja tulkittu ainutlaatuisina tapauksina ja käsitelty sen mukaisesti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 164.) Lisäksi kvalitatiivinen tutkimus soveltuu hyvin, jos tutkittavasta ilmiöstä ei ole aiempaa tietoa tai halutaan saada syvälinen näkemys ilmiöstä sekä halutaan tehdä ilmiöstä hyvä kuvaus (Kananen 2014, 17).

Pienten järjestöjen ja yritysten tekemään yhteistyöhön liittyy paljon hiljaista tietoa. Tietoa pienten järjestöjen ja yritysten välisestä yhteistyöstä ei juuri löydy kirjallisuudesta eikä muista lähteistä, kuten järjestöjen nettisivuilta. Yritysten ja järjestöjen välinen yhteistyö on hyvin monimuotoista. Hyvä tapa saada tietoa toiminnasta on haastatella toimijoita ja selvittää benchmarkingin avulla toimintatapoja. Tästä syystä valitsin opinnäytetyön aineistonkeruumenetelmiksi benchmarkingin eli vertaisarvioinnin sekä haastattelun.

Tässä kehittämistyössä halusin selvittää, mitkä ovat ne yritysysteistyön muodot, joita voidaan toteuttaa pienissä järjestöissä? Mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yritysysteistyö? Aineisto kerättiin Lounatuulet Yhteisöotalo ry:ssä toimivilta pieniltä jäsenjärjestöiltä sekä eri toimialoilla toimivilta yrityksiltä. Seuraavaksi tässä luvussa syvennymme enemmän benchmarkingiin sekä haastatteluihin aineistonkeruun näkökulmasta sekä miten kerätty aineisto analysoitiin.

4.1 Benchmarking

Benchmarking on menetelmä, jonka perustana on kiinnostus siihen, miten toiset toimivat ja menestyvät. Menetelmän avulla tutkitaan menestyviä organisaatioita ja pyritään oppimaan heiltä menestyksen tekijöitä sekä ottamaan käyttöön muualla hyväksi havaittuja tapoja. (Ojasalo ym. 2009, 163; Niva & Tuominen 2005, 5.)

Vertailukohteena voivat olla toisten toimialojen organisaatiot, kilpailijat tai toimialan tilastolliset keskiarvot tai standardit. Oman toiminnan vertaaminen muihin voi edistää monin eri tavoin. Esimerkiksi se selkeyttää oman toiminnan tasoa eli missä nyt menään verrattuna muihin toimijoihin. Toisten innovaatioista voidaan ottaa opiksi ja tällä tavoin nopeuttaa omaa kehitystä. Tietoisuus muiden olemassaolosta lisää motivaatiota omaan kehittämiseen. (Ojasalo ym. 2009, 164.)

Tämän kehittämistyön tavoitteena on kehittää ja toteuttaa koulutussarja, jonka avulla jäsenjärjestöt voivat kehittää omaa toimintaansa. Tavoitteena on löytää pienille järjestöille tapoja tehdä yhteistyötä yritysten kanssa sekä antaa konkreettisia työkalua yritysysteistyön aloittamiseen. Valitsin benchmarking kohteiksi suuria järjestöjä, joilla on monipuolista yhteistyötä yritysten kanssa. Järjestöjen valinnassa minua auttoi Kari-Pekka Murtonen. Hän on Kepa ry:n yritysysteistyön asiantuntija ja hänellä on tietoa, missä järjestöissä tehdään yritysysteistyötä. Benchmarking kohteita ovat Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Marttaliitto, Pelastakaa Lapset, Suomen Unicef, Plan International Suomi, Suomen Punainen Risti, WWF Suomi, World Vision. Kaikissa näissä järjestöissä on hyvin monipuolista yritysysteistyötä.

Valitsin benchmarking-tyypiksi osaamisen benchmarkingin. Osaamisen benchmarkingissa otetaan selvää toisten osaamisesta ja siitä, miten asiat nykyisin tehdään. Uudet hyvät menetelmät ovat usein itsestäänselvyksiä, kun ne nähdään tai kuullaan. Taito piilee siinä, miten asia voidaan omaksua. (Niva & Tuominen 2005, 15.) Tämä osoittautui hyväksi valinnaksi, koska isoilla järjestöillä on monipuolista tietoa, miten yritysysteistyötä voidaan tehdä.

Benchmarkingia voidaan toteuttaa myös tiedonhaun ja vierailujen avulla (Ojasalo ym. 2009, 44). Vierailut olisivat vieneet minulta liikaa aikaa, koska suurin osa isoista järjestöistä toimii Helsingissä. Vierailujen sijasta toteutin benchmarkingia tutustumalla yllä mainittujen järjestöjen kotisivuihin. Isoilla järjestöillä on laadukkaat ja informatiiviset kotisivut. Sieltä poimin tietoja, minkälaista yhteistyötä tehdään yritysten kanssa. Benchmarkingista on tehty excel-tilukko, joka löytyy liitteenä (Liite 1. Benchmarking-tilukko).

4.2 Haastattelut

Haastattelu on yleisin aineistokeruumenetelmä. Syy suosioon voi olla se, että muita menetelmiä ei oikein tunneta. Haastatteluiden avulla saadaan nopeasti kerätyksi syvällistä tietoa kehittämisen kohteesta. Aineistonkeruumenetelmänä haastattelu on hyvä valinta, kun halutaan korostaa yksilöä, jolla on mahdollisuus tuoda itseään koskevia asioita esiin. Etenkin, jos kehittämiskohdetta on tutkittu vähän, saadaan haastattelun avulla kerättyä uusia näkökulmia avaamaan aineistoa. Siksi haastattelut sopivat hyvin tähän kehittämistehtävään. Haastattelujen avulla pyritään saamaan tietoa tutkittavasta ilmiöstä, jossa on mukana ihminen ja hänen toimintansa (Kananen 2014, 72). Kehittämistyössä haastattelu kannattaa yhdistää muihin menetelmiin, sillä eri menetelmät tukevat hyvin toisiaan. (Ojasalo ym. 2009, 95.)

Haastattelumenetelmiä on erilaisia. Menetelmän valintaan vaikuttaa se, millaista tietoa tarvitaan kehittämistyön tueksi. (Ojasalo ym. 2009, 95.) Silloin kun ei ilmiötä ei tunneta ja halutaan saada ymmärrys kohteesta, käytetään teemahaastattelua (Kananen 2014, 76). Teemahaastattelu eli puolistrukturoitu haastattelu on avoimen- ja lo-makehaastattelun välimuoto, jossa haastattelu etenee teemojen mukaisesti. Erona

lomakehaastatteluun, puolistrukturoidusta haastattelusta puuttuvat strukturoitujen lomakehaastattelujen tarkat kysymysmuodot sekä kysymysten järjestys. Puolistrukturoitu haastattelu ei myöskään ole yhtä vapaa kuin avoin haastattelu. (Hirsijärvi & Remes & Sajavaara 2009, 208 – 209.)

Haastattelijalla tulee olla ennakkonäkemyks tutkittavasta ilmiöstä, jotta voidaan laatia keskustelun teemat. Ennakkoon laaditun haastattelurungon avulla voidaan varmistaa, että kaikki tärkeät aihealueet tulee käytyä läpi keskustelun aikana. (Kananen 2014, 77.) Vaikka kysymykset on laadittu ennakkoon, voidaan niiden järjestystä vaihdella haastattelun aikana (Ojasalo ym. 2009, 97). Haastattelu alkaa yleisillä kysymyksillä ja etenee teemoittain yksityiskohtaisempiin kysymyksiin (Kananen 2014, 77).

Tavoitteenani oli kerätä tietoa yritysyhteistyön muodoista, joita voidaan toteuttaa pienissä järjestöissä. Sekä mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yritysyhteistyö? Muun muassa näihin kysymyksiin lähdin hakemaan vastausta. Teemahaastattelu eli puolistrukturoitu haastattelu sopii mielestäni hyvin tässä kehittämistyössä aineistonkeruumenetelmäksi. Haastatteluiden avulla saadaan nopeasti kerättyä uutta tietoa ja näkökulmia pienten järjestöjen ja yritysten välisestä yhteistyöstä.

Haastattelin kymmentä Lounatuulet Yhteisöotalo ry jäsenjärjestöä ja neljä eri toimialoilla toimivaa yritystä. Teemahaastattelurungot löytyvät opinnäytetyön liitteistä (Liite 2. ja Liite 3.). Järjestöjen haastattelut toteutin kehittävän harjoittelun maaliskuuhun aikana. Haastatteluista sovin eri järjestöjen kanssa kasvotusten. Yrityksiin oli helppo ottaa yhteyttä kesäkuussa, sillä kevään kiireet olivat takanapäin. Yrittäjiin otin yhteyttä puhelimitse ja sain nopeasti sovittua haastattelut juuri ennen lomien alkua. Yritysten haastattelut toteutin kesäkuussa.

Lounatuulet Yhteisöotalo ry:n hallinnoimassa talossa toimii paljon pieniä järjestöjä. Sain vapaasti valita, keitä järjestöjä haastattelen. Päädyin valitsemaan hyvin erilaisia sosiaali- ja terveysalan järjestöjä. Ainoa valintakriteeri oli se, että järjestön toiminta on järjestetty joko vapaaehtoisvoimin tai muutaman palkatun työntekijän toimesta. Haastateltavat yritykset nousivat esiin järjestöjen tarpeista. Toimialoja olivat mainososaaminen, sosiaali- ja terveysala sekä mahdollinen yhteinen kohderyhmä. Näitä kritee-

reitä noudatin yrityksiä valitessa. Yritysten valinnassa sain apua Varsinais-Suomen Yrittäjät ry:n aluekoordinaattorilta.

Päädyin toteuttamaan haastattelut yksilöhaastatteluina, koska järjestön tai yrityksen toiminnasta vastasi yksi vastuuhenkilö. Kaksi haastattelua tein parihaastatteluna. Ennen varsinaisia haastatteluja tein opinnäytetyön tilaajalle koehaastattelun. Koehaastattelun tarkoituksena oli testata kysymysten toimivuutta sekä sitä, miten kysymykset ymmärretään. Koehaastattelun myötä lisäsin kaksi lisäkysymystä täydentämään haastattelua. Haastattelut pidettiin jokaisen järjestön ja yrityksen omissa tiloissa. Haastatteluiden pituus vaihteli kahdestakymmenestä minuutista noin neljäänkymmeneen minuuttiin.

Ennen varsinaisen haastattelun aloittamista, kävin jokaisen kanssa läpi kuvan yritysyhteistyön muodoista (Liite 2. Järjestöjen haastattelulomake). Tällä varmistin, että kaikki haastateltavat ymmärsivät, mitä yritysyhteistyömuodoilla tarkoitetaan. Kaikki haastateltavat antoivat luvan haastatteluiden nauhoittamiseen ja siihen, että haastatteluja saa käyttää opinnäytetyön sekä koulutusmateriaalin eli tuotoksen tekemiseen. Yhdessä parihaastattelussa nousi esiin toivomus, ettei kenenkään nimeä julkisteta. Yrittäjät olivat kuitenkin sitä mieltä, että hyviä esimerkkejä esiteltäessä heidän nimensä saavat näkyä. Sain myös luvan käyttää hyviä esimerkkejä yritysten ja järjestöjen välisestä yhteistyöstä.

Pitkä välimatka haastateltavaan ja aikataulujen yhteensopimattomuus johtivat siihen, että yksi haastatteluista toteutettiin sähköpostihaastatteluna. Sovin sähköpostihaastattelusta haastateltavan kanssa puhelimitse. Sähköpostissa lähetin haastattelulomakkeen sekä saateviestin haastateltavalle. Saateviestissä kerroin kehittämistyön tarkoituksesta ja tavoitteista.

Menetelmänä sähköpostihaastattelu on joustava, sillä haastateltava voi vastata kysymyksiin oman aikataulunsa mukaisesti. Heikkoutena voidaan pitää sitä, että haastattelijat ei voi tehdä tarkentavia lisäkysymyksiä eikä vastaaja voi selventää omaa vastausta. (Tampereen teknillinen yliopisto 2017.) Lisätakseni vastausten luotettavuutta otin yhteyttä puhelimitse haastateltavaan, jolloin sain tehtyä tarkentavat lisäkysymykset. Puhelinkeskustelu täydensi hyvin sähköpostihaastattelua.

Opinnäytetyössä laatua tarkastellaan luotettavuuden avulla, joka muodostuu reliabiliteetista (luotettavuus, tutkimustulosten pysyvyys) ja validiteetista (pätevyys, oikeiden asioiden tutkiminen). Luotettavuuteen vaikuttaa erityisesti riittävän tarkka dokumentaatio. Eli kaikki valinnat opinnäytetyössä on kirjattava ylös sekä perusteltava. Näin ulkopuolinen lukija kykenee päättämään valintojen oikeellisuuden ja todistelun aukottomasti. (Kananen 2012, 162 – 165, 173; 2014, 150 – 151.)

Yhtenä luotettavuuden kriteerinä voidaan pitää haastatteluiden määrää. Riittävällä haastatteluiden määrällä voidaan varmistaa, että vastaukset alkavat toistamaan itseään. Puhutaan aineiston kylläntymisestä eli saturaatiosta. (Kananen 2012, 101, 175.) Tässä opinnäytetyössä haastatteluaineisto koostuu kymmenestä pienestä järjestöstä sekä neljästä eri toimialoilla toimivasta yrityksestä. Kaikki haastattelut auttoivat kokoamaan riittävän laajan ja monipuolisen kokonaiskuvan tutkittavasta aiheesta. Myös haastattelujen nauhoitus tuki luotettavuutta.

Haastattelu aineistonkeruumenetelmänä toi saatuihin tuloksiin syvyyttä ja laajuutta, mikä parantaa kehittämistyön luotettavuutta. Kyselytutkimuksella ei välttämättä olisi saatu yhtä kattavia vastauksia. Haastatteluissa on aina mahdollista toistaa kysymyksiä ja tarkentaa saatuja vastauksia sekä tehdä selventäviä lisäkysymyksiä. (Kananen 2012, 102 – 104.) Opinnäytetyön tilaajan antama tuki sekä haastateltavien kiinnostus tätä kehittämistyötä kohtaan vaikuttivat positiivisesti haastattelujen kulkuun ja saatuihin tuloksiin sekä koko tutkimusprosessiin. Kaikki haastateltavat vastasivat kattavasti kaikkiin haastattelun kysymyksiin.

4.3 Aineiston analysointi

Laadullisen aineiston analysointimenetelmiä on useita. Laadullisen tutkimuksen hyviä puolia on joustavuus eli jos jokin analyysimenetelmä ei tuota tulosta, voidaan käyttää jotain muuta analyysimenetelmää. Laadullisen tutkimuksen erikoisuuksiin kuuluu vielä se, että samasta aineistosta voidaan tehdä eri tulkintoja eli aineistoa voidaan analysoida monesta eri näkökulmasta käsin. (Kananen 2012, 116.)

Aineiston analyysitapoja voidaan jäsentää kahdella eri tavalla. Selittämiseen pyrkivässä lähestymistavassa käytetään usein tilastollista analyysiä ja päätelmien tekoa. Ymmärtämiseen pyrkivässä lähestymistavassa käytetään tavallisesti laadullista analyysiä ja päätelmien tekoa. Pääperiaatteena on, että valitaan sellainen analyysitapa, joka parhaiten tuo vastauksen tutkimusongelmaan tai -tehtävään (Hiltunen 2017; Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2015, 224.)

Ennen analysointia on tarkistettava, löytyykö aineistosta selviä virheellisyyksiä tai puuttuuko jotain tietoja. Onko jotain tietoja, joita täytyy hylätä? Onko kerätty aineisto riittävä? Tämän jälkeen päästään järjestämään aineistoa. (Hiltunen 2017.) Käytännössä tämä tarkoittaa aineiston muokkaamista digitaaliseen muotoon (Ojanen ym. 2009, 123). Tässä kehittämistyössä järjestöjen sivuilta poimitut tiedot taulukoitiin sanalliseen muotoon ja haastattelut litterointiin, jolloin aineistosta saatiin tekstimuotoinen.

Sisällönanalyysi on tieteellinen metodi, joka pyrkii päätelmiin erityisesti verbaalisesta, symbolisesta tai kommunikatiivisesta datasta. Sisällönanalyysilla tarkoitetaan pyrkimystä kuvata dokumenttien sisältöä sanallisesti (Hiltunen 2017.) Dokumentteja tässä kehittämistyössä ovat litteroidut haastattelut sekä benchmarking-taulukko. Sisällönanalyysi voidaan tehdä aineistolähtöisesti, teoriaohjaavasti tai teorialähtöisesti. Tässä kehittämistyössä sisällön analyysi on toteutettu aineistolähtöisesti.

Aineistolähtöiseen sisällönanalyysiin kuuluvat aineiston pelkistäminen, ryhmittely ja abstrahointi. Tässä kehittämistyössä pelkistäminen toteutetaan aineistoa tiivistämällä. Tiivistäminen toteutetaan karsimalla havaintojen määrää siten, että tunnistetaan aineiston osissa (esimerkiksi haastattelut ja www.sivut) esiintyviä yhteisiä piirteitä. Kun monimuotoista ja runsasta aineistoa tiivistetään, aineiston informaatio kasvaa. Pelkistämällä tuotetaan kokonaan uutta tietoa. (Hiltunen 2017; Ojanen ym. 2009, 124.)

Seuraavaksi tiivistetty aineisto klusteroidaan eli ryhmitellään. Ryhmittelyssä koodattu alkuperäisaineisto käydään tarkasti läpi ja etsitään samankaltaisuuksia tai eroja kuvaavia käsitteitä. Tämän jälkeen samaa asiaa tarkoittavat käsitteet ryhmitellään ja yhdistetään luokaksi sekä nimetään luokan sisältöä kuvaavalla nimikkeellä. Analy-

soinnin viimeinen vaihe on abstrahointi. Abstrahointi tarkoittaa pyrkimystä abstraktiin ilmaisuun eli yleiskäsitteiden muodostamiseen pelkistämällä. Aineiston abstrahoinnissa erotetaan tutkimuksen kannalta oleellinen tieto, jonka perusteella muodostetaan teoreettinen käsitteistö. Abstrahointia jatketaan yhdistelemällä luokituksia niin kauan kuin se aineiston näkökulmasta on mahdollista. (Hiltunen 2017; Ojanen ym. 2009, 124.)

5 AINEISTON TULOKSET JA NIIDEN ANALYSOINTI

Tässä luvussa esittelen kehittämistyön tuloksia. Analysoitava aineisto kerättiin benchmarkingin avulla kahdeksasta isosta järjestöstä ja haastattelemalla kymmentä Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöä sekä neljää eri toimialalla toimivaa yritystä. Kerätty aineisto analysoitiin sisällönanalyysi menetelmää hyödyntäen.

Aluksi perehdyin isojen järjestöjen kotisivuihin etsien tietoa, minkälaista yhteistyötä järjestöt tekivät yritysten kanssa. Benchmarking kohteita olivat Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Marttaliitto, Pelastakaa Lapset, Suomen Unicef, Plan International Suomi, Suomen Punainen Risti, WWF Suomi, World Vision. Kaikissa näissä järjestöissä oli hyvin monipuolista yritys yhteistyötä.

Kotisivuilta saadut tiedot syötin excel-tiedostoon (Liite 1. Benchmarking- taulukko), jotta pystyin vertailemaan kerättyjä tietoja. Kerätyn aineiston perusteella löysin yhteistyömuotoja (Kuvio 3. Yritys yhteistyön muodot järjestöissä), joita isot järjestöt toteuttavat yritysten kanssa.

Benchmarkingin jälkeen toteutin haastattelut pienissä järjestöissä ja yrityksissä. Haastatteluiden tavoitteena oli kerätä tietoa pienten järjestöjen ja yritysten välisestä yhteistyöstä. Sekä löytää yhteistyön muotoja, joita voidaan luontevasti toteuttaa pienissä järjestöissä. Aineistosta nousi esiin teemoja, jotka on esitetty tiivistetyssä muodossa (Kuvio 4. Haastattelujen tulokset). Teemoja ovat: järjestöjen osaaminen, yritys yhteistyö ja yritys yhteistyön muodot pienissä järjestöissä. Seuraavaksi esittelen yritys yhteistyön muotoja isoissa järjestöissä.

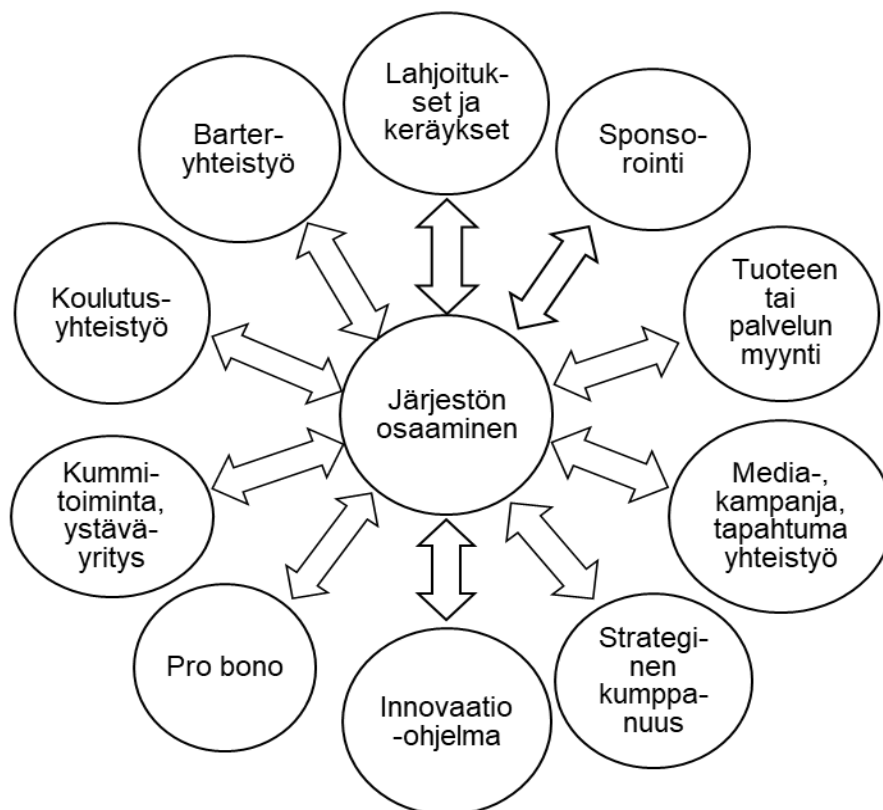
5.1 Yritys yhteistyön muodot

Isoissa järjestöissä toteutetaan hyvin monipuolisesti yhteistyötä erilaisten yritysten kanssa. Yhteistyö yrityksen ja järjestöjen välillä on monenlaista ja -tasoista, eikä se

rajoitu pelkästään varainkeruuseen. Yritysvastuuverkosto FIBS jakaa yhteistyösuh-
teet kolmeen tasoon: hyväntekeväisyyteen, vuoropuheluun ja strategiseen kumppa-
nuuteen. (Mäkipelto 2013, 4 – 5.)

Tässä kehittämistyössä yhteistyön muotoja löytyi useita (Kuvio 3. Yritysyhteistyön
muodot järjestöissä.)

- koulutusyhteistyö (koulutukset, luennot, kurssit)
- kummitoiminta tai ystäväyritys
- lahjoitukset ja keräykset
- sponsorointi
- tuotteen tai palvelun myynti
- yhteinen media, markkinointikampanja tai -tapahtuma
- barter-yhteistyö
- pro bono -yhteistyö
- innovaatio-ohjelma
- strateginen kumppanuus

Kuvio 3. Yritysyhteistyön muodot järjestöissä.

Koulutusyhteistyö perustuu järjestöissä olevaan asiantuntemukseen, syväosaamiseen, jota halutaan jakaa asiasta kiinnostuneille esimerkiksi koulutuksen, luennoin sekä erilaisin kurssein. Koulutusten avulla lisätään ihmisten tietoutta järjestölle tärkeistä asioista sekä tehdään vaikutustyötä. Esimerkiksi Pelastakaa Lapset ry:n asiantuntijat vetävät räätälöityjä koulutuksia yrityksille aiheesta lasten oikeudet. Koulutuksissa perehdytään monin eri tavoin, miten yritykset voivat huomioida lapsen oikeudet omassa toiminnassaan, ja keskittyä esimerkiksi markkinointiin, työn ja perhe-elämän yhdistämiseen tai tuotantoketjujen vastuullisuuteen.

Varainkeruuta voidaan toteuttaa monin eri tavoin järjestöissä. **Rahalahjoituksia** voi antaa esimerkiksi kertaluontoisesti, merkkipäivälahjoituksena, kuukausittain esimerkiksi kummitoimintana, testamenttilahjoituksin sekä järjestämällä **keräyksiä**. Myös yritykset voivat tukea järjestöjen toimintaa ryhtymällä ystäväyritykseksi tai sponsoroimalla suoraan järjestöjen toimintaa.

Esimerkiksi WWF Suomella on **Ystäväyritys**-ohjelma, joka on suunnattu pienille ja keskisuurille yrityksille. Yritys maksaa vuosittain (800€, 2000€, 4000€) WWF:lle. Summa vaihtelee yrityksen liikevaihdon ja henkilöstömäärän mukaan. Tukemalla järjestön toimintaa, yritys voi hyödyntää WWF-ystäväyrityksimerkkiä omilla verkkosivuiltaan, sosiaalisessa mediassa sekä sähköpostin allekirjoituksessa. Lisäksi yritys saa nimensä WWF:n ystäväyritysten listalle, saa WWF-lehden neljä kertaa vuodessa, sekä sähköisen uutiskirjeen kolme kertaa vuodessa ja muita etuja.

Tuotteen tai palvelun myynti (Royalty-yhteistyö) on myös yksi tapa kerätä varoja järjestön toimintaa varten. Esimerkiksi Marttaliitolla on keittiöaiheisia tuotteita myytävänä. Ostamalla Suomen Punaisen Ristin ensiaputuotteita tuetaan kotimaan avustustyötä. Plan international Suomi tarjoaa mahdollisuutta leipomoille nimikoida jokin leivos ”Tyttöjenpäivä-leivokseksi” ja saada osan tuotoista lapsiavioliittojen vastaiseen työhön. Tuotemyyntiä ovat myös eettiset lahjat, joilla voidaan tukea järjestön toimintaa kehitysmaissa.

Yritykset voivat lähteä toteuttamaan yhdessä järjestöjen kanssa erilaisia **media, kampanja ja tapahtumayhteistyötä**. Tällaiset yhteistyömuodot saavuttavat hyvin näkyvyyttä niin järjestölle kuin yrityksellekin. Tästä esimerkkinä on P&G Pampersin ja

Unicef yhteistyökampanja, jonka avulla on myyty vaippoja ympäri maailmaa. Näillä tuotoilla on yli 100 miljoonaa äitiä ja lasta saanut suojan jäykkäkouristusta vastaan. Hyvä esimerkki näkyvästä mediayhteistyöstä on MTV3 ja Unicefin yhteistyö, kun MTV3 tukee Unicefin toimintaa lahjoittamalla ohjelma-aikaa joka vuotiselle varainhankintaohjelmalle.

Barter-yhteistyötä eli oravannahkakauppaa tehdään hyvin monin eri tavoin niin järjestöissä kuin yrityksissäkin. Yhteistyön ideana on, että tuote tai palvelu vaihtaa omistajaa. Tuotteen tai palvelun on oltava bruttohinnaltaan samanarvoinen. Esimerkiksi järjestö voi tulla yritykseen pitämään koulutuksen, ja yritys tukee järjestöä ostamalla järjestön lehdestä mainostilaa tai hankkimalla järjestölle esitemateriaaleja.

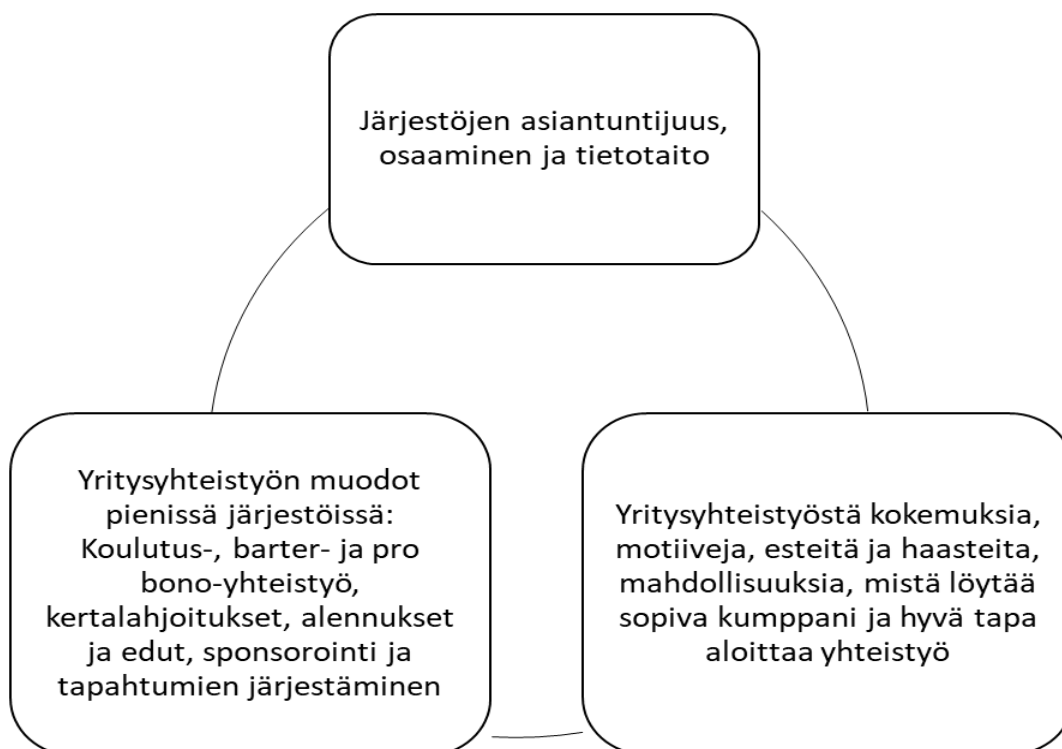
Pro bono -työtä tehdään yhä enemmän useammassa konsulttiyhtiössä, viestintä- ja mainostoimistossa sekä asianajotoimistossa. Pro bono merkitsee ”yleisen hyvän vuoksi” ja sillä tarkoitetaan maksutta tai alennetulla hinnalla tehtyä, hyvään tarkoitukseen tähtäävää asiantuntijatyötä. Esimerkki tällaisesta yhteistyöstä on Hannes Snellman, joka konsultoi UNICEFia lakiasioissa. Yhteistyöhön kuuluu neuvontaa asiakas- ja yhteistyösopimusten laadinnassa, lahjoituksiin liittyvissä kysymyksissä sekä kiinteistöasioissa. Yllättävän moni asiantuntija, juristi tai konsultti haluaa tukea omalla osaamisellaan kansalaisjärjestöjä. Moni yritys onkin huomannut, että pro bono -projektit ovat hyvä tapa motivoida työntekijöitä ja rekrytoida hyviä työntekijöitä oman yrityksen palvelukseen.

Ehdottomasti tulevaisuuden yhteistyömuoto on yritysten ja järjestöjen väliset **innovaatio-ohjelmat**. Esimerkiksi innovaatio-ohjelmasta on World Visionin Weconomy. Ohjelmassa suomalaiset yritykset työskentelevät paikallisten toimijoiden kanssa suunnitellen kehitysmailla soveltuvia tuote- ja palveluideoita sekä vastuullisia liiketoimintamalleja. Ohjelmien avulla rahoitetaan kansainvälistä yritys yhteistyötä ja kehitetään uusia elinkeinomalleja yhteistyössä. Yhteistyön tavoitteena on, että voittajia ovat sekä yritykset että köyhät ja hauraat yhteisöt. Toinen esimerkki tulee Unicefilta, jossa Nokia tukee Indonesiassa pilottihanketta, jolla pyritään parantamaan terveys- ja ravitsemuspalveluita mobiiliteknologian avulla.

Strateginen kumppanuus on laajin yhteistyömuoto, joka pitää sisällään kaikkia edellä mainittuja yhteistyön muotoja. Järjestöjen ja yritysten väliset pitkäkestoiset kumppanuussopimukset ovat elintärkeitä monelle järjestölle. Monen vuoden kestäville sopimuksilla varmistetaan järjestöissä tehtävä tärkeä työ. (Mäkipelto 2013, 4 – 5.)

5.2 Haastattelujen tulokset yritysyhteistyöstä

Haastattelin Lounatuulet Yhteisötalo ry:n kymmentä pientä sosiaali- ja terveysalan jäsenjärjestöä sekä neljää eri toimialoilla toimivaa yritystä. Haastateltavat yritykset valittiin järjestöjen yhteistyötarpeiden perusteella. Yritysten toimialoja olivat mainos- ja digimarkkinointi, sosiaali- ja terveysala sekä kiinteistöala. Järjestöjen ja yritysten haastatteluaineistosta nousi esiin teemoja, jotka on esitetty tiivistetyssä muodossa (Kuvio 4. Haastattelujen tulokset). Teemoja ovat järjestöjen osaaminen, yritysyhteistyö ja yritysyhteistyön muodot pienissä järjestöissä.

Kuvio 4. Haastattelujen tulokset.

Järjestöjen asiantuntijuus, osaaminen ja tietotaito

Järjestöissä on valtavasti osaamista, asiantuntijuutta ja tietoutta. Asiantuntijuus, osaaminen ja tietous kasvavat järjestöissä, koska järjestöissä toimitaan kohderyhmän arjessa. Järjestöissä tehdään ruohonjuuritasolla töitä, jolloin päästään kiinni oman kohderyhmän arjen haasteisiin ja ilmiöihin. Toimimalla oman kohderyhmän arjessa saadaan ajankohtaista tietoa kentältä. Näin voidaan myös nopeasti vaikuttaa ja tiedottaa eteenpäin epäkohdista ja muutoksista. Ajankohtaista tietoa kohderyhmistä ei välttämättä ole kunnilla eikä yrityksillä.

"Kun tarvitaan tietoa, otan yhteyttä järjestöihin. Järjestöiltä saa tietoa. He ovat asiantuntijoita omalla alallaan." Näin vastasi eräs yrittäjä. Yritysten haastatteluissa nousee esiin järjestöjen laaja-alainen syväosaaminen, mitä ei yrityksillä ole. Usein järjestöissä on sellaista osaamista ja tietämystä, jota yritysten ei edes kannata kasvattaa yrityksessä, vaan yhteistyö on parempi vaihtoehto. Kun yritysten ja järjestöjen osaamiset ja vahvuudet tuodaan yhteen, saadaan paljon aikaiseksi. (Mäkipelto 2013, 14.)

Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöillä löytyy laaja-alaista sote-alan osaamista. Järjestöissä on tietoutta eri sairausryhmistä. Siksi järjestöissä annetaan terveyteen liittyvää neuvontaa ja ohjausta sekä tehdään erilaisia mittauksia, kuten tuki- ja liikuntaelimestön sekä verenpainemittauksia. Tietoutta jaetaan yhdenvertaisuudesta ja itsemääräämisoikeudesta sekä opetetaan moninaisuuden kohtaamista sekä kommunikaation että viestinnän tasolla. Esimerkiksi tietoutta esteettömyydestä löytyy hyvin laaja-alaisesti. Esteettömyys on paljon enemmän kuin pelkkä pyörätuoliramppi. Esimerkiksi, miten äänet, värit, valot ja hajut vaikuttavat erilaisissa tiloissa on erityisosaamista, jota yrityksillä ei ole. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on monen järjestön arkea. Päättäjiin ja viranomaisiin pyritään vaikuttamaan jakamalla ruohonjuuri- ja asiantuntijatason tietoa sekä tekemällä kannanottoja.

Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöt tuottavat hyvinvointialan palveluita sekä myyvät esimerkiksi vapaaehtoisten tekemiä tuotteita. Monenlaista toimintaa on tarjolla, kuten: järjestetään vertaistukea ja kerho- ja harrastustoimintaa eri kohderyhmille, sekä erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia, koulutuksia ja seminaareja. Lisäksi Lounatuulet Yhteisötalo ry tarjoaa mahdollisuuksia verkostoitumiseen eri järjestöjen kanssa.

Asiantuntijuutta ja osaamista Lounatuulet Yhteisötalo ry:ssä löytyy paljon. Monessa järjestössä osaaminen on vielä aineetonta. Mutta voisiko osaamisen muuttaa tulevaisuudessa muuttaa aineelliseksi, josta laskuttaa? Tätä järjestöissä kannattaisi miettiä. Monelle yritykselle esimerkiksi järjestön paikallistuntemus ja kohderyhmän tunteminen ovat asioita, jotka ovat motiiveja yhteistyölle.

Yritysyhteistyö

Pienissä järjestöissä on kysyntää yritysyhteistyölle. Kaikilla järjestöillä ei ole resursseja tai halua lähteä toteuttamaan yritysyhteistyötä, mutta suurin osa suhtautui myönteisesti yritysyhteistyöhön. Motivaatio yritysyhteistyön aloittamiseen löytyi kahdeksalta järjestöltä kymmenestä. Järjestöjen ajatukset yritysten kanssa tehtävästä yhteistyöstä olivat enimmäkseen positiivisia. Järjestöissä oltiin sitä mieltä, *”jos potentiaalinen yhteistyökumppani osuu kohdalle, niin se hyödynnetään”*. Kepa ry:n oppaassa (Mäkinen & Hakkarainen 2010, 5) tulokset ovat samansuuntaisia.

Yhteistyö yritysten kanssa koettiin houkuttelevana ja luontevana. Yhteistyön tekeminen oli muutamalle järjestölle tuttua. Eräässä järjestössä aktiiviset vapaaehtoiset koettiin valtavana potentiaalina yritysyhteistyön aloittamisessa. Negatiiviset ajatukset nousivat resurssipulasta, kuten *”mistä aika yritysyhteistyöhön”* eli yhteistyön aloittaminen koettiin liian työläänä jo ajatuksen tasolla.

Yritykset suhtautuivat yhteistyöhön järjestöjen kanssa hyvin positiivisesti. Yritykset kokivat, että *”järjestöt ovat hyvin perehtyneitä omaan asiaansa ja heillä on pitkä kokemus omalta alaltaan, joten järjestöistä saa huimasti tietoa.”* Aiemmat kokemukset yhteistyöstä ovat olleet *”mutkattomia ja hyviä kokemuksia”*. *”Projekteissa on saanut toteuttaa itseään – työn on saanut tehdä vapaasti ja lopputulos ammattilaisen silmin onnistunut.”* Yhteistyö järjestöjen kanssa oli aiemmin perustunut kohderyhmän ympärille, jota voitaisiin tulevaisuudessa laajentaa.

Negatiivisina kokemuksina yhteistyöstä nousi esiin yritysten ja järjestöjen aikakäsitys. Yrityksissä on nopea toimintakulttuuri, kun taas järjestöissä toiminta on hitaampaa. Aiemmat kokemukset projektien hitaasta etenemisestä eivät motivoineet yrityksiä

yhteistyöhön. Toinen negatiivinen ja realistinen asia on järjestöjen budjetti. ”Järjestöjen budjetti ei kohtaa reaalimaailman budjettia.” Totesi eräs yrittäjä.

Yrityksiä motivoi yhteistyöhön järjestöjen kanssa: järjestöjen asiantuntijuuden hyödyntäminen, uusien asioiden oppiminen ja kokeileminen, yhteisen hyvän saavuttaminen, järjestöjen hyvän sanoman eteenpäin vieminen, paikallinen kehittäminen, itsensä kehittäminen, uusien kontaktien ja verkostojen kasvattaminen, yhdessä tekeminen ja dialogisuus koettiin yhteistyöhön motivoivina tekijöinä. Yrityksille tärkeitä kannustimia ovat kaupallinen hyöty, taloudellinen ja yhteiskunnallinen tavoite sekä oman yrityksen näkyvyyden kasvattaminen.

Järjestöjä motivoi yritysyhteistyöhön oman toiminnan tunnetuksi tekeminen, verkostojen kasvattaminen ja näkyvyyden lisääminen. Yrittäjät nähtiin luotettavina kumppaneina ja yhteistyö koettiin sujuvana. Tärkeimpänä lähtökohta kumppanuudelle pidettiin yhteistä arvomaailmaa ja intressejä. Järjestöt hakivat pääasiassa pitkäaikaisia kumppaneita. Kuvioon 5 on koottu yhteenveto yritysten ja järjestöjen motiiveista.

Yritysten ja järjestöjen motiivit yhteistyölle	
Yritysten motiivit:	Järjestöjen motiivit:
- järjestöjen asiantuntijuuden hyödyntäminen	- oman toiminnan tunnetuksi tekeminen
- uusien asioiden oppiminen ja kokeileminen	- verkostojen kasvattaminen
- yhteisen hyvän saavuttaminen	- näkyvyyden lisääminen
- järjestön hyvän sanoman eteenpäin vieminen	- luotettava yhteistyökumppanuus (yhteinen arvomaailma ja intressit, pitkäaikaisuus)
- itsensä kehittäminen	- yhteistyön sujuvuus
- uusien kontaktien ja verkostojen kasvattaminen	
- yhdessä tekeminen ja dialogisuus	
- kaupallinen hyöty	
- taloudellinen ja yhteiskunnallinen tavoite	
- oman yrityksen näkyvyyden kasvattaminen	

Kuvio 5. Yritysten ja järjestöjen motiivit yhteistyölle.

Järjestöissä yritysyhteistyön esteinä koettiin, erilaiset arvot, erityinen toimiala, sitoutumattomuuden (poliittinen ja uskonnollinen) säilyttäminen, yrityksen huono maine sekä alat, jotka ovat haitallisia haavoittuville kohderyhmille. Näitä aloja olivat alkoholi-

ja tupakkayritykset, fitness-alan tuotteita myyvät yritykset, energiajuomia valmistavat yritykset sekä anniskeluravintolat. Myös se, että järjestö ei tuota voittoa koettiin yhteistyön esteeksi. Järjestöt kokivat, että yhteistyö yritysten kanssa on selkeä este Stean rahoitukselle.

Järjestöjen suurimmat haasteet liittyivät yhteistyön aloittamiseen ja sopivan yhteistyökumppanin löytämiseen. Myös oman osaamisen määrittelemisen ja tuotteistaminen oli järjestöille vaikeaa. Nämä asiat nousivat esiin koulutuksissa sekä lähdekirjallisuudessa. (Mäkipelto 2013, 13.) Haastatteluissa järjestöille yhteistyön kynnyksykysymykseksi nousi sopivan yhteistyökumppanin löytäminen, nuori toimijuus eli järjestön toiminta on vasta alkanut, verkostojen puuttuminen, motivaation ja ajan löytäminen yhteistyöhön sekä hallituksen vakuuttaminen. (Mäkinen & Hakkarainen 2010, 7.)

Yritykset eivät kokeneet esteitä yhteistyölle. Yritykset haluavat olla avoimia kaikelle. *"Mitä voisimme tehdä eritavalla tai paremmin, onko jotain uutta, mitä voisimme tehdä tämän lisäksi?"* Haasteina yritykset kokivat aikataulujen yhteensovittamisen. Yrityksillä on nopeat aikataulut ja asioiden on tapahduttava nopeasti, kun taas järjestöissä toiminta ja päätöksenteko ovat hitaampaa.

Yrityksissä koettiin tärkeäksi se, että kaupallisilla hankkeilla ja projekteilla tulisi olla selkeä tavoite. Näin osapuolet tietäisivät mitä yhteistyöllä tavoitellaan. Yritykset kokivat, että joskus järjestöt asettavat yhteistyölle liian suuria odotuksia. Kun tehdään pro bono yhteistyönä jokin työ, silloin yrityksen maksavat asiakkaat menevät pro bono työn edelle. Tätä ei aina ymmärretä järjestöissä. Myös omat aikaresurssit saattavat tuoda yhteistyölle haasteita. Esimerkiksi yhden työntekijän antaminen yhteistyöprojektiin on iso panostus.

Sopivan yhteistyökumppanin löytyminen koettiin selkeänä haasteena niin yrityksissä kuin järjestöissä. Halusin selvittää, mistä haastateltavat olivat löytäneet yhteistyökumppanin. Järjestöissä yhteistyökumppanuudelle tärkein kriteeri on yhteinen intressi. Omat verkostot ja suhteet sekä "tutun tutut" hyödynnettiin hakiessa sopivaa yhteistyökumppania. Myös kuulopuheen perustella "tuo yritys voisi olla kiinnostunut" oli löytynyt sopiva kumppani. Myös yrittäjiä oli kutsuttu vierailemaan järjestöön ja sitä kautta löytynyt sopiva yhteistyökumppani.

Yritykset kertoivat löytäneensä sopivia yhteistyökumppaneita tapahtumista ja kokouksista. Aikaisemmat työsuhteet, tuttavat ja lounaspaikat hyödynnettiin sopivaa yhteistyökumppania etsiessä. Yhteistyökumppaneita löytyi myös nuorkauppakamarin ja yrittäjäjärjestön sekä yrityksen oman myyntiprosessin kautta.

Järjestöjen ja yritysten välinen yhteistyö tarjoaa monenlaisia etuja ja mahdollisuuksia molemmille osapuolille. Järjestöissä koettiin, että yhteistyön aloittaminen monipuolista ja tarjosi hyvin erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa omaa toimintaa järjestössä. Yritykset kokivat yhteistyön tuovan taloudellista hyötyä eli suoraa kauppaa, asiakkaita ja uusia kontakteja. Yhteistyö järjestöjen kanssa tarjosi tilaisuuksia oppia uutta itseltään sekä oman organisaation toiminnasta.

Tietous järjestöjen toiminnasta ja osaamisesta lisäsi yritysten henkilökunnan ja asiakkaiden hyvinvointia. Eräs yrittäjä kommentoi yhteistyön etuja seuraavasti, *"asiakkaamme ovat hyötäneet yhteistyöstä, kun olemme osanneet ohjata heidät oikeaan paikkaan."* Tärkeinä yhteistyön etuina pidettiin oman järjestön ja yrityksen näkyvyyden lisääntymistä, jolloin saadaan yhteiselle asialle näkyvyyttä. *"Kun tekee jonkun järjestön kanssa yhteistyötä, niin helposti yhteistyö poikii lisää järjestöasiakkaita ja vapaaehtoisten kautta voi tulla lisää töitä."* Yhteistyön vaikutukset koettiin myös *"isompina kuin tällä hetkellä osaa ajatella."*

Järjestöille kynnys lähteä tekemään yhteistyötä yritysten kanssa voi olla korkea. Joskus omien ennakkoluulojen ylittäminen saattaa olla suurin haaste yhteistyölle. (Mäkipelto 2013, 8.) Yhteistyön lähtökohtana voidaan pitää oman osaamisen ja asiantuntijuuden esiin tuomista. Järjestöjen täytyy pystyä osoittamaan selkeästi, miten yritys voi hyöttyä yhteistyöstä ja miksi heidän järjestönsä olisi yritykselle paras yhteistyökumppani. Tärkeintä on perehtyä yrityksen tavoitteisiin ja toimintaan. Tärkeää on myös hallita yrityskieli ja viestiä omista tavoitteistaan selkeästi.

Helppimmaksi tavaksi aloittaa yritys yhteistyö osoittautui vanhan toiminnan, kuten tuotemyynnin kasvattaminen sekä yhteistyökuvioiden säilyttäminen. Myös koulutuskonaisuuksien tarjoaminen yrityksille tuntui luontevalta yhteistyökuviolta. Barter-yhteistyö eli oravannahkakauppa kiinnosti sekä järjestöjä että yrityksiä todella paljon.

Yhteisten konserttien ja tapahtumien järjestäminen koettiin hyväksi tavaksi tehdä yhteistyötä. Pro bono -yhteistyötä toivottiin järjestöissä etenkin mainososaamisen näkökulmasta. Varainkeruuta pidettiin tärkeimpänä yhteistyön tavoitteena. Sponsorit ja kertalahjoitukset ovat järjestöille tervetullutta lisätukea. Lopuksi vielä yhteenveto (Kuvio 6.), mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yhteistyö yritysten kanssa.

Hyvä tapa aloittaa yritys yhteistyö

Järjestöissä oman osaamisen määrittäminen ja toiminnan selkiyttäminen on lähtökohta koko yritys yhteistyölle (hissipuhe on tässä hyvä työkalu).

- Olemassa olevien toimintojen, kuten tuotemyynnin kasvattaminen ja yhteistyökuvioiden säilyttäminen
- Koulutuskokonaisuuksien tarjoaminen yrityksille
- Yhteisten konserttien ja tapahtumien järjestäminen
- Erialaisten yhteistyömuotojen, kuten Barter- ja pro bono -yhteistyön tarjoaminen yhteistyökumppanille
- Yrittäjien kutsuminen vierailulle järjestöön / sopivan kumppanin löytäminen

Kuvio 6. Hyvä tapa aloittaa yritys yhteistyö.

Yritys yhteistyön muodot pienissä järjestöissä

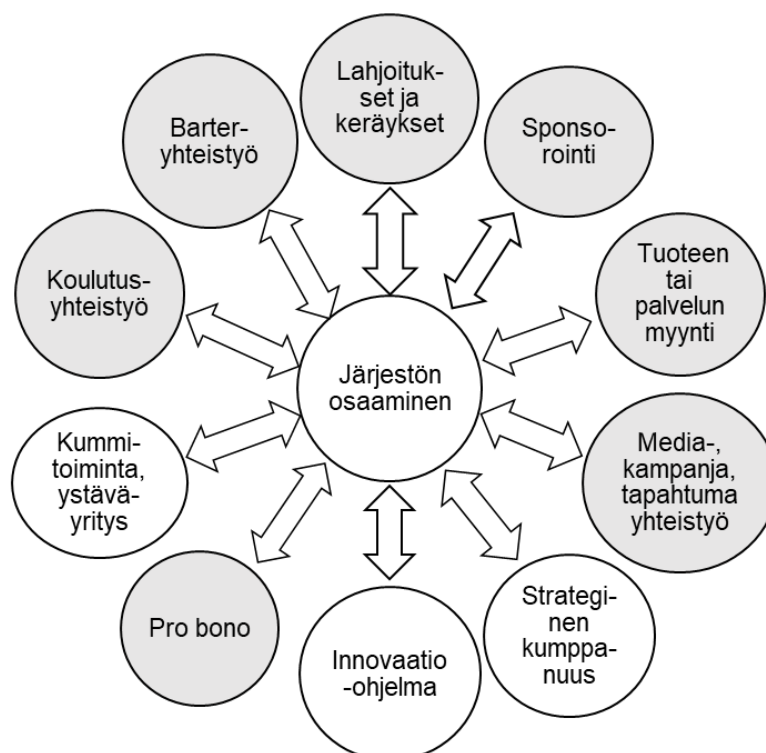
Yhteistyön muodot pienissä järjestöissä ovat pääasiallisesti varainkeruuta eri muodoissaan. Esimerkkejä näistä ovat kertalahjoitukset (niin tavara kuin rahalahjoitukset), kummitoiminta eli kuukausittain säännölliset rahalahjoitukset, alennukset tuotteista ja palveluista sekä sponsorointi. Yritykset tukivat järjestöjen toimintaa pääasiassa rahan muodossa, mutta sponsorointia saatiin myös tavaralahjoituksin. Esimerkiksi eräs mobiilialan yritys oli tukenut järjestöä antamalla ilmaisia puhelinliittymiä. Yhteistyö eri yritysten kanssa näkyi järjestöjen jäsenille annettuina etuina, kuten alennuksina tuotteista tai palveluista. Esimerkiksi järjestön jäsenillä oli myös mahdollisuus käyttää yritysten tiloja virkistytymiseen esimerkiksi ylimääräinen tunti Hoplopissa tai saivat ilmaisia tuotenäytteitä.

Barter-yhteistyö eli oravannahkakauppa oli nimenä vieras yhteistyömuoto niin yrityksille kuin järjestöille. Asiaa avatessa kävi kuitenkin ilmi, että oravannahkakauppaa tehdään pienissä järjestöissä paljon. Esimerkiksi järjestöt antoivat osaamistaan (kou-

lutukset, luennot) yrityksille ja saivat vastineeksi näkyvyyttä, mainostilaa, jotain palvelusta tai tavaraa, kuten tiloja ilmaiseksi.

Yritykset osallistuivat järjestöjen kanssa hyvin erilaisiin yhteistyöprojekteihin, näitä olivat: osallistuminen järjestön kokouksiin asiantuntijoina tai kuulijoina sekä erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin. Yhteistyötä tehtiin eniten yhteisen kohderyhmän ympärillä tai yrityksen liiketoimintaosaamiseen liittyvää yhteistyötä. Yhteistyössä tapahtui tiedon vaihtoa puolin ja toisin. Koulutusta pyydettiin järjestöiltä mutta myös annettiin järjestöille. Yritykset tekivät verkostoyhteistyötä järjestöjen kanssa sekä ostivat järjestöiltä palveluita sekä tarjosivat omia palveluitaan järjestöille.

Esimerkki liiketoimintaosaamiseen liittyvästä yhteistyöstä on, kun digimarkkinointiyri-tyks toteutti usealle järjestölle digimarkkinointia. Toinen esimerkki yhteistyöstä on hankeyhteistyö, jossa mainostoimisto toteutti hankkeille erilaisia markkinointitoimenpiteitä, kuten luonut hankkeelle graafisen ilmeen, tehnyt esitteitä sekä omia nettisivuja järjestölle. Kuvio 7 havainnollistaa, mitä yhteistyömuotoja pienissä järjestöissä voidaan helposti toteuttaa ja on tehty. Toteutuneet yhteistyömuodot näkyvät harmaana.

Kuvio 7. Yritysyhteistyömuodot pienissä järjestöissä (toteutuneet yhteistyömuodot harmaalla).

5.3 Analyysin tuloksia

Yhteenvedona tuloksista voidaan todeta, että halukkuutta yritysyhteistyöhön löytyi niin järjestöiltä kuin yrityksiltä. Yritysyhteistyötä toteutettiin monessa pienessä järjestössä, mutta sitä ei tunnistettu yritysyhteistyöksi. Järjestöissä on valtavasti osaamista, asiantuntijuutta ja tietoutta, josta järjestöt saavat olla ylpeitä. Tätä yritykset hakevat yhteistyöltä ja järjestöjen osaamista voidaan pitää kauppavaluuttana.

Suurimpina haasteina yritysyhteistyön aloittamisessa on ennakkoluulot sekä sopivan yhteistyökumppanin löytäminen. Järjestöissä ajateltiin, että yhteistyö yritysten kanssa johtaa rahoittajan päätökseen tuen lopettamisesta. Yhteistyön aloittaminen koettiin vaikeana ja haastavana sekä aikaa vievänä projektina. Pienissä järjestöissä koettiin yhteistyökumppanin löytäminen niin tärkeäksi, että se luokiteltiin liikesalaisuudeksi. Tästä syystä, tässä opinnäytetyössä esitetyt esimerkit yhteistyön muodoista on esitetty yleisellä tasolla.

Lisäksi haasteita yhteistyön aloittamiseen pienissä järjestöissä tuo resurssipula. Pääsääntöisesti toimintaa pienissä järjestöissä toteuttavat vapaaehtoiset. Tästä syystä vapaaehtoisilta ei voi vaatia samaa laatua ja työpanosta kuin työntekijältä. Eikä vapaaehtoisilta voida vaatia tekemään ammattimaisesti yritysyhteistyötä. Tämä on syytä siihen, miksi monessa pienessä järjestössä ei yritysyhteistyötä voida toteuttaa. Jos kuitenkin järjestössä tehdään päätös lähteä toteuttamaan yritysyhteistyötä, siihen on sitouduttava koko järjestö eli hallitus, työntekijä ja vapaaehtoiset. Yhteistyön toteuttaminen vaatii yhteisen vision, strategian jota kohti ollaan menossa.

Järjestöissä oman osaamisen määrittäminen ja toiminnan selkiyttäminen on lähtökohta yritysyhteistyölle. Järjestöjen on pystyttävä osoittamaan, mitä yritys voi yhteistyöstä hyötyä sekä miksi järjestö on paras yhteistyökumppani. Lisäksi järjestön on viestittävä selkeästi, mitä tavoitteita yhteistyölle asetetaan.

Yhteistyön eteen kannattaa nähdä vaivaa, sillä parhaimmillaan se tuottaa myönteisiä tuloksia yrityksille, järjestöille ja yhteiskunnalle sekä kansalaisille. Myönteisiä tuloksia ovat esimerkiksi energian säästöön liittyvät ratkaisut ja uudet palveluinnovaatiot hy-

vinvointisektorilla. Myönteistä on myös se, että yritysysteistyön aloittaminen pakottaa järjestöjä kehittämään omaa osaamistaan. Yhteistyön avulla järjestön toiminta tavoittaa paremmin uusia kohderyhmiä. (Kuvaja 2011, 18.)

Mielenkiintoisimpana tuloksena voidaan todeta, että yhtä oikeaa, kaikille järjestöille sopivaa, yhteistyömuotoa ei ole olemassa (Mäkinen & Hakkarainen 2010, 9). Tätä voidaan perustella siksi, että kaikki järjestöt ja yritykset ovat kooltaan, osaamiseltaan ja resursseiltaan hyvin erilaisia. Lisäksi vapaaehtoisten osaaminen, kyvyt ja jaksaminen vaikuttavat paljon pienen järjestön toimintaan. Se yhteistyömuoto, joka sopii isolle järjestölle, ei välttämättä sovi pienelle järjestölle resurssipulan tai osaamisen vuoksi. Yritysysteistyötä kannattaa lähteä kehittämään pienestä ja kasvattaa toimintaa oman osaamisen kehittyessä.

6 YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN PIENISSÄ JÄRJESTÖISSÄ – KOULUTUSSARJA

Lounatuulet Yhteisötalo ry:n yhtenä tärkeimpänä tehtävä on tarjota jäsenilleen mahdollisuuksia osallistua erilaisiin tapahtumiin ja koulutuksiin. Koulutuksilla pyritään tukemaan jäsenten kehittymistä, osaamista, sekä hyvinvointia ja jaksamista.

Opinnäytetyöni kehittämistehtävänä oli suunnitella, tuottaa sekä järjestää Lounatuulet Yhteisötalo ry:lle koulutussarja, joka tukee pienten järjestöjen yritysyhteistyön aloittamista. Koulutussarja on kehittämistyöni tuotos. Koulutussarjan tehtävänä oli lisätä järjestöissä toimivien työntekijöiden, vapaaehtoisten sekä hallitusten jäsenten tietoutta yritysyhteistyön eri muodoista sekä antaa vinkkejä ja ideoita yritysyhteistyön aloittamiseen.

Koulutussarjan tavoitteena on lisätä järjestöissä toimivien osaamista ja resursseja yritysyhteistyöhön sekä antaa rohkeutta aloittaa yritysten kanssa yhteistyö. Suunnittelin ja tuotin koulutusmateriaalin sekä järjestin koulutustilaisuudet itsenäisesti. Koulutussarja koostuu kolmesta eri kerrasta. Jokaisella koulutuskerralla oli oma teemasensa (Kuvio 8. Koulutussarjan ohjelma). Tällaiselle koulutukselle on järjestöissä suuri tarve. Aihe on herättänyt mielenkiintoa. Tämä on näkynyt muun muassa yhteydenottoina ja sähköpostikyselyinä.

YRITYSYHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN
PIENISSÄ JÄRJESTÖISSÄ
-KOULUTUSSARJA

To 5.10. 2017 klo [17.00 - 19.30](#)
Sukellus yritys yhteistyön maailmaan

Ke 11.10. 2017 klo [17.00 - 19.30](#)
Työkaluja yritys yhteistyön aloittamiseen

Ti 17.10. 2017 klo [17.00 - 19.30](#)
Case-esimerkkejä yritys yhteistyöstä

Koulutus on tarkoitettu Lounatuulet Yhteisötalon jäsenjärjestöjen työntekijöille ja vapaaehtoisille. Koulutus on kolmesta kerrasta koostuva kokonaisuus, joka sisältää pieniä välitehtäviä. Koulutus on maksuton ja se pidetään Lounatuulet Yhteisötalon tiloissa.

Tervetuloa mukaan!

Kouluttajana toimii yhteisöpedagogiopiskelija Miia Matikainen. Lisätiedot: [miiia.matikainen\(at\)humak.fi](mailto:miiia.matikainen@humak.fi)

Kuvio 8. Koulutussarjan ohjelma.

Koulutukset pidettiin Lounatuulet Yhteisötalo ry:n tiloissa. Koulutusajankohdaksi valittiin lokakuu. Ilta-aika valittiin siksi, ettei koulutus häiritsisi normaalia päivätyötä tekeviä ja näin mahdollistaisi mahdollisimman monen osallistujan pääsyn koulutukseen.

6.1 Koulutusmateriaali yritys yhteistyöstä

Tein opinnäytetyötä ja koulutusmateriaalia samaan aikaan. Mielestäni koulutusmateriaalin tekeminen tuki hyvin opinnäytetyön kirjoittamista. Materiaalin tekeminen selkeytti ajatuksiani aiheesta, koska opetettava aihe piti pitää selkeänä ja helposti ym-

märrettävä. Opetusmateriaali pitää sisällään paljon kuvioita, näitä samoja kuvioita olen lisännyt opinnäytetyöhön.

Ensimmäisen koulutuskerran nimi oli ”Sukellus yritys yhteistyön maailmaan”. Aloitimme ensin tutustumiskierroksella ja kirjaamalla ylös minkälaisia odotuksia koulutuksen osalta on sekä minkälaisia ajatuksia järjestön ja yrityksen välinen yhteistyö herätti. Sitten määrittelin osallistujille, mitä tarkoitetaan yritys yhteistyöllä. Määritelmä oli tarpeellinen, koska se selkeytti ja toi tarvittavaa ymmärrystä asiaan. Määritelmän jälkeen esittelin erilaisia yhteistyön muotoja kuvan muodossa. Ennen tuloksia halusin erityisesti korostaa järjestöissä olevaa valtavaa potentiaalia, osaamista, josta järjestöissä tulisi olla ylpeitä. Tämän jälkeen esittelin opinnäytetyöni tuloksia.

Tulosten esittelyssä halusin tuoda esille minkälaisia kokemuksia järjestöillä ja yrityksillä oli yritys yhteistyöstä. Mistä järjestöt voisivat löytää sopivan yhteistyökumppanin? Minkälaisiin haasteisiin järjestöt olivat yritys yhteistyötä tehdessään törmänneet? Minkälaisia mahdollisuuksia yhteistyö oli tuonut järjestöille? Pidin tärkeänä järjestöjen kuulla, miksi yritykset haluavat tehdä yhteistyötä ja mikä kannustaa yrityksiä tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa. Lopuksi jaon kaikille kotitehtävän, jossa jokainen järjestö voi kartoittaa oman osaamisensa. Kotitehtävä sisälsi kysymyksiä, joiden tarkoituksena on selkeyttää ajatuksia ja tavoitteita yritys yhteistyölle.

Toisen koulutuskerran nimi oli ”Työkaluja yritys yhteistyön aloittamiseen”. Nimensä mukaisesti tällä kerralla halusin antaa välineitä, miten aloittaa yhteistyö yritysten kanssa. Aluksi, purimme edellisellä kerralla annetun kotitehtävän. Tehtävä tuli selvästi tarpeeseen ja saimme paljon keskustelua aiheesta. Keskustelua herätti eniten kysymys, ”voiko osaamista muuttaa aineelliseksi, josta voisi laskuttaa”. Mielestäni kotitehtävä auttoi järjestöissä toimivia selkeyttämään ajatuksia osaamisestaan ja mistä voitaisiin laskuttaa sekä määrittämään tavoitteita yritys yhteistyölle.

Tämän jälkeen kävimme läpi yritys yhteistyön kehittämisen vaiheet, jotta saataisiin selkeä kuva, mitä vaiheita tämä prosessi pitää sisällään. Seuraavaksi pohdimme, mitä yritys yhteistyöltä vaaditaan ja mitkä ovat tärkeimmät kriteerit yhteistyölle. Sekä, minkälaisia asioita olisi hyvä tehdä ennen kuin ottaa yhteyttä yritykseen. Tulevaan kumppaniin ja heidän toimintaan tutustuminen on tärkein lähtökohta koko yhteistyöl-

le. Lopuksi kävimme yhdessä läpi, mitä asioita yritysysteistyöneuvotteluissa olisi hyvä käydä sekä yritysysteistyön huoneentaulu. Huoneentaulu sisälsi ohjeita, miten tehdä yritysysteistyötä menestyksekkäästi. Viimeisenä, jaoin kaikille kotitehtävän. Kotitehtävänä oli tehdä hissipuhe omasta järjestöstä.

Kolmannen koulutuskerran nimi oli ”Case-esimerkkejä yritysysteistyöstä”. Aluksi kävimme kevyttä keskustelua hissipuheen merkityksestä ja kuinka hyödyllinen työkalu se on järjestön oman toiminnan määrittäjänä. Hissipuheen tehtävänä on antaa kuulijalle, positiivinen mielikuva järjestöstä sekä herättää kysymyksiä järjestön toiminnasta. Yritykset haluavat tietää, mitä järjestöissä osataan ja, mitä järjestöt tarjoavat kohderyhmilleen. Selkeä hissipuhe jää mieleen ja herättää mielenkiinnon.

Kotitehtävän jälkeen keskityimme yritysysteistyön periaatteisiin ja pelisääntöihin. Unicefin kotisivuilta löytyi hyvä pohja ja tätä hyödynsin esityksessä. Loppuilta menikin erilaisten yritysysteistyö esimerkkien parissa. Kävimme monipuolisesti läpi erilaisia yhteistyömuotoja, joita olivat: sponsorointi, Barter-toiminta eli oravannahkakauppa, oman osaamisen tuotteistaminen ja tuotemyynti, pro bono, yhteiset tapahtuma, media tai kampanja yhteistyö, sekä muutama case-esimerkin kautta, millaista yritysysteistyömuotoja käytetään WWF Suomessa ja World Visionissä.

6.2 Koulutuksen arviointi ja kehittämisideat

Koulutussarjaan osallistui ihmisiä seitsemästä eri järjestöstä. Jokainen osallistuja sai jokaisen koulutuskerran jälkeen palautekyselyn täytettäväkseen. Palautekyselyn avulla halusin kerätä mielipiteitä ja kokemuksia koulutuksen kehittämistä varten sekä viedä tietoja eteenpäin koulutuksen tilaajalle.

Saadun palautteen mukaan, osallistujat kokivat yritysysteistyökoulutussarjan hyödyllisenä, uusia ajatuksia herättelevänä ja innovatiivisena. Koulutus vastasi osallistujien odotuksia melko hyvin tai erittäin hyvin. Oman yhdistyksen toiminnan kehittämistä ja jatkoa ajatellen vastaajat kokivat, että koulutus antoi eväitä yritysysteistyön aloittamiseen.

Osallistujat kertoivat oppineensa yritys yhteistyökoulutuksessa: ”Mitä yritys yhteistyö kokonaisuutena merkitsee ja sitä kautta, miten voin sitä kehittää työssäni.” ”Syntyi uusia näkökulmia, ajatuksia ja ideoita.” ”Käytännön vinkit olivat parhaita, esim. minne otan yhteyttä, millaista yhteistyötä voin tehdä sekä hissipuhe.” ”Ennakkoluulotonta ajattelua.” ”Erilaisia tapoja ja mahdollisuuksia tehdä yritys yhteistyötä – ei vain rahan pyytämistä.” ”Tietoa yritysten toimintatavoista, sekä, miten lähestyä yrityksiä.” ”Rohkeutta yhteistyöhön, edes ajatuksen tasolla.”

Koulutus koettiin erittäin hyödyllisenä ja tarpeellisenä. Palautteissa nousi esiin jatkokoulutuksen tarve ja halu viedä koulutussarjaa lähemmäksi kohti yhteistyön arkea. Mielenkiinto ja rohkeus yhteistyön kehittämiseen yritysten kanssa saatiin herätettyä.

Palautteissa nousivat seuraavat kehittämisideat: yritys yhteistyösopimus pohjan laatiminen, koulutussarjan kehittäminen laajemmaksi kokonaisuudeksi, yritys yhteistyön toimintaperiaatteet ja pelisääntöjen laatiminen sekä hyvien yhteistyö esimerkkien jakaminen.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää ja toteuttaa koulutussarja, jonka avulla Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöt voivat kehittää omaa toimintaansa. Tavoitteena on löytää pienille järjestöille tapoja tehdä yhteistyötä yritysten kanssa sekä antaa konkreettisia työkaluja yritys yhteistyön aloittamiseen. Kehittämistyön tuotoksena kehitin ja toteutin koulutussarjan yritys yhteistyön kehittäminen pienissä järjestöissä.

Tämän opinnäytetyön tuloksista käy ilmi, että pienissä järjestöissä on kysyntää yritys yhteistyölle. Halukkuutta tehdä yritys yhteistyötä löytyi sekä järjestöiltä että yrityksiltä. Tästä voidaan päätellä, että kysyntää ja tarjontaa on, mutta miten saada nämä kaksi asiaa kohtaamaan toisensa? Mistä löytää sopiva yhteistyökumppani? Se on haaste. Kaikille järjestöille sopivaa yhteistyömuotoa ei ole olemassa (Mäkinen & Hakkarainen 2010, 9). Yhteistyömuodon valintaan vaikuttavat resurssit ja osaaminen tehdä yritys yhteistyötä. Tästä syystä päätin jakaa opinnäytetyöni avulla kerättyä tietoa Lounatuulet Yhteisötalo ry:n jäsenjärjestöille koulutuksissa.

Saadun palautteen mukaan, osallistujat kokivat koulutussarjan hyödyllisenä, uusia ajatuksia herättelevänä ja innovatiivisena. Koulutus vastasi osallistujien ja tilaajan tarpeisiin. Koulutus antoi eväitä yritys yhteistyön aloittamiseen sekä konkreettisia keinoja, miten järjestö voi omaa osaamistaan ja toimintaa kehittää. Koulutuskerrat sujui hyvin. Koin, että sain järjestöjen työntekijät ja vapaaehtoiset aktiivisesti osallistumaan koulutukseen. Kehitin ja muokkasin koulutusmateriaalia jokaisen kerran jälkeen saadun palautteen pohjalta. Näin pystyin reagoimaan kaikkien tarpeisiin, sekä ottamaan huomioon koulutukseen liittyviä toiveita. Kouluttajana minua pidettiin ihanan innostavana sekä selkeänä. Sain tuotua kaikki oleelliset asiat esille, mitä toivottiin.

Järjestöjen tulisi olla ylpeitä omasta osaamisestaan ja lähteä rohkeasti ottamaan yhteyttä yrityksiin. Yhteistyö yritysten kanssa monipuolistaa ja tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia parantaa järjestön toimintaa. Yhteistyöstä hyötyvät niin järjestön jäsenet, jär-

jestö itse kuin yrityksetkin. Esimerkiksi yhteistyö voi osaltaan lisätä ja monipuolistaa järjestöjen taloudellisia sekä osaamiseen liittyviä voimavaroja (Kuvaja 2011, 6).

Yhteistyön aloittaminen vaatii kärsivällisyyttä ja pitkäjänteisyyttä. Hyvän yhteistyösuhteen rakentaminen edellyttää osapuolilta aitoa halua kumppanuuteen sekä kykyä ylittää ristiriidat. (Kuvaja 2011, 19.) Yritysyhteistyön kehittäminen voidaan nähdä prosessina, joka johtaa hedelmällisen yritysyhteistyön käynnistymiseen ja jatkuvaan kehittymiseen (Mäkinen & Hakkarainen 2010, 9).

Opinnäytetyön tekeminen oli todella mielenkiintoinen ja innostava projekti. Aiheen valinta osui kohdalleen, sillä aihe on ajankohtainen järjestöalalla. Koen, että kehittämistyön kautta sain kasvatettua omaa ammatillista osaamistani. Samalla sain yhdistettyä aikaisemman osaamiseni osaksi tätä projektia. Kehittämistyö on vahva näyttö omasta ammatillisesta osaamisestani. Koulutussarja on rakennettu kokonaisuudeksi, jota voi tarjota muihin järjestöihin tai opiskella itsenäisesti.

Opinnäytetyön avulla sain tilaisuuden tutustua moniin eri sosiaali- ja terveysalan järjestöihin sekä pääsin tutustumaan lähemmin arkeen, jossa järjestöt elävät. Lisäksi pääsin tutustumaan eri aloilla toimiviin yrityksiin. Nämä kontaktit tulevat olemaan hyödyllisiä tulevaisuudessa. Opinnäytetyön tilaajan antama tuki sekä haastateltavien kiinnostus tätä kehittämistyötä kohtaan vaikutti positiivisesti haastattelujen kulkuun ja saatuihin tuloksiin sekä koko tutkimusprosessiin.

Tilaajan arvio opinnäytetyöstä: Tämä opinnäytetyö on Lounatuulet Yhteisöotalo ry:n ensimmäinen. Työ on hyvin selkeä ja antaa paljon uutta tietoa yritysyhteistyön toteuttamisesta pienissä järjestöissä. Tilaaja kokee hyötyneensä paljon opinnäytetyöstä. Koulutussarja on tuonut paljon lisäarvoa Lounatuulet Yhteisöotalo ry:lle ja antanut monelle järjestölle tietoutta yhteistyöstä yritysten kanssa. Koulutussarjalle toivotaan jatkoa.

Yritysyhteistyö oli tilaajalle uusi tuttavuus. Opinnäytetyön myötä tilaajan sekä haastateltavien järjestöjen tietous on kasvanut aiheesta. Kehittämistyö on auttanut tilaajaa kirkastamaan ja tuotteistamaan omaa osaamistaan. Sekä opinnäytetyö että koulu-

tussarja antaa aiheesta hyvän tietopaketin, jota voidaan jatkossa hyödyntää jakamalla jäsenjärjestöille sekä toteuttaa jatkokoulutuksia aiheesta.

Järjestökentän näkökulmasta tarkasteltuna tämä kehittämistyö on urauurtava. Yritysyhteistyö avaa yhteisöpedagogeille aivan uuden työtehtävän järjestöissä. Tällaista osaamista tarvitaan järjestöissä. Yhteisöpedagogit voivat toimia uuden asian käynnistäjinä, kouluttajina tai konkreettisen yhteistyöverkoston luojina.

Mielenkiintoista olisi selvittää, minkälaisia asennemuutoksia yritysyhteistyö saa aikaan järjestöissä ja yrityksissä. Miten ajattelumallit ja toimintatavat ovat muuttuneet yritysyhteistyön myötä? Millaisia vaikutuksia on havaittavissa paikallisesti, kun yritysyhteistyö on alkanut? Miten kuntayhteistyö tukee yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä vai tukeeko se lainkaan? Nämä kysymykset ovat hyviä jatkotutkimusaiheita täydentämään tätä opinnäytetyötä.

LÄHTEET

- Euroopan Komissio 2017. Yritysten yhteiskuntavastuu EU:ssa. Mitä yritysten yhteiskuntavastuu on? Työllisyys, sosiaaliasiat ja osallisuus. Viitattu 1.10.2017.
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=331&langId=fi>.
- Euro & Talous 2017a. Maailmantaloudessa käynnissä noususuhdanne. Maailmantalouden ennuste. Talouden näkymät. Suomen pankin ajankohtaisia artikkeleita taloudesta. Viitattu 2.10.2017.
<http://www.eurojatalous.fi/fi/2017/4/maailmantaloudessa-kaynnissa-noususuhdanne/>
- Euro & Talous 2017b. Suomi palaamassa kasvu-uralle. Talouden näkymät. Suomen talouden ennuste. Suomen pankin ajankohtaisia artikkeleita taloudesta. Viitattu 2.10.2017. <http://www.eurojatalous.fi/fi/2016/3/suomi-on-palaamassa-kasvu-uralle/>
- Fibs.fi 2017. Yritysvastuu. Määritelmä ja historia. Viitattu 1.10.2017.
<http://www.fibsry.fi/fi/yritysvastuu/maaritelma-ja-historia>
- Harju, Aaro 2017. Suomen suurimmat järjestöryhmittymät. Järjestöhakemisto. Kansalaisyhteiskunta. Viitattu 14.10.2017.
<http://www.kansalaisyhteiskunta.fi/jarjestohakemisto>
- Harmaala, Minna-Maari & Jallinoja, Niina 2012. Yritysvastuu ja menestyvä liiketoiminta. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Hiltunen, Leena 2017. Graduaineiston analysointi. Jyväskylän yliopisto. Viitattu 8.10.2017.
http://www.mit.jyu.fi/ope/kurssit/Graduryhma/PDFt/aineiston_analysointi2.pdf
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2009. Tutki ja kirjoita (20. painos). Helsinki: Tammi.
- Kananen, Jorma 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 176.
- Kananen, Jorma 2012. Kehittämistutkimus opinnäytetyönä. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulun julkaisuja 134.
- Kourula, Anro 2009. Company Engagement with Nongovernmental Organizations from a Corporate Responsibility Perspective. Helsinki School of Economics A-355. Viitattu 11.9.2017. <http://epub.lib.aalto.fi/pdf/diss/a355.pdf>.
- Kuvaja, Sari 2011. ”Tehdään hyvää yhdessä”. Järjestöjen ja yritysten yhteistyö terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Avustustoiminnan raportteja 25. Helsinki: Raha-automaattiyhdistys. Viitattu 25.8.2017.
https://kampanjat.ray.fi/legacy/files/news/4DM9B2-RAY_raportti25.pdf.
- Lounatuulet 2017. Lounatuulet_perusesittely. Yhteisötalon esittely 19.4.2017. Ei julkaistu.
- Lounatuulet Yhteisötalo ry 2017. Kertomus toiminnasta 2016. Toimintakertomus. Ei julkaistu.

- Mäkelä, Tuuli 2017. Vastuullisuus liiketoiminnan ytimessä. Energia, liikenne ja ympäristö. Vastuullisuus. Viitattu 30.9.2017. <https://ek.fi/mita-teemme/energia-liikenne-ja-ymparisto/vastuullisuus/>.
- Mäkinen, Mika & Hakkarainen, Henna (toim.) 2010. Tehoa yritysyhteistyöhön. Käsikirja Kepan jäsenjärjestöjen yritysyhteistyön kehittämiseksi. Raporttisarja nro 115. Viitattu 25.8. <https://www.kepa.fi/uutiset-media/julkaisut/tehoa-yritysyhteistyohon>.
- Mäkipelto, Tytti 2013. Yritysten ja järjestöjen yhteistyön arki. Käytännön esimerkkejä strategisen kumppanuuden tueksi. Yritysvastuuverkosto Fibs. Viitattu 25.8.2017. https://www.fibsry.fi/images/TIEDOSTOT/Yritysten_ja_jarjestojen_yhteistyon_arki.pdf
- Niva, Mikael & Tuominen, Kari 2005. Benchmarking käytännössä. Itsearviointin työkirja. Hyviä periaatteita ja benchmarking-tutkimuksia. Vantaa: Oy Benchmarking Ltd.
- Nurmi, Piia 2016. Sidosryhmät ja yritys vastuun työkalut. Järjestötyö muutoksessa - kurssin luento 12.9.2016. Humanistinen ammattikorkeakoulu ja Turun yliopisto.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan (1.–2. painos). Helsinki: WSOYpro Oy.
- Pelto-Huikko, Antti 2017. Kunta-järjestö -yhteistyön kehittämisellä kohti tulevaisuuden hyvinvointikuntaa. Viitattu 23.3.2017. <http://www.soste.fi/ajankohtaista/kunta-jarjesto-yhteistyon-kehittamisella-kohti-tulevaisuuden-hyvinvointikuntaa.html>
- Peltosalmi, Juha, Eronen, Anne, Litmanen, Tapio, Landén, Pia & Ruuskanen, Petri 2016. Järjestöbarometri 2016. Järjestöjen tulevaisuus. Helsinki: SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry. Viitattu 4.9.2017. https://www.soste.fi/media/soste_jarjestobarometri_2016.pdf
- Reimers, Joachim 2017. Järjestön ja yrityksen välinen yhteistyö. Kansalaisareenan julkaisuja 1/2017. Viitattu 25.8.2017. http://www.kansalaisareena.fi/ka2016/wp-content/uploads/2017/04/Jarjeston_ja_yhdistyksen_valinen_yhteistyö_WEB.pdf
- Sajaniemi, Suvi (toim.) 2012. Mitä on yritysten yhteiskuntavastuu? Opas ay-aktiiveille. Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK. Helsinki: Into kustannus Oy.
- Soste 2017a. SOSTE suosittelee: Järjestö-kuntayhteistyö toimivaksi. Viitattu 12.9.2017. <https://www.soste.fi/media/jarjestobarometri-2016-soste-suosittelee-jarjesto-kuntayhteistyö-toimivaksi.pdf>
- Soste 2017b. Tapahtumat. Järjestötoiminnan koulutukset. Yritysyhteistyön ytimessä – koulutussarja. Viitattu 25.8.2017. <https://www.soste.fi/tapahtumat/jarjestotoiminnan-koulutukset/yritysyhteistyön-ytimessa.html>
- Soste 2017c. Ajankohtaista. Julkaisut. Järjestöbarometri. Viitattu 4.9.2017. <https://www.soste.fi/ajankohtaista/julkaisut/jarjestobarometri.html>
- Soste 2017d. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Hyvinvoivat ihmiset. Ihmislähtöiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Viitattu 28.9.2017. <https://www.soste.fi/hyvinvoivat-ihmiset/ihmislahtoiset-sosiaali-ja-terveyspalvelut.html>

- Stea 2017. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus. Avustustoiminnan linjausten toimeenpanosuunnitelma 2017 - 2018. Viitattu 11.9.2017.
<https://www.stea.fi/documents/2184241/2579445/STEA+toimeenpanosuunnitelma+2017-2018.pdf/446326ae-ffe5-4522-b244-73362710831a/>
- Tampereen teknillinen yliopisto 2017. Liikenteen tutkimuskeskus Verne. Tutkimusmenetelmät. Kysely- ja haastattelumenetelmät. Viitattu 8.10.2017.
<https://www.tut.fi/verne/tutkimusmenetelmat/kysely-ja-haastattelumenetelmat/>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2017a. Yhteiskuntavastuu. Viitattu 2.10.2017.
<http://tem.fi/yhteiskuntavastuu>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2017b. Sosiaalisesti vastuulliset julkiset hankinnat. Viitattu 2.10.2017. <http://tem.fi/sosiaalisesti-vastuulliset-julkiset-hankinnat>
- Valtionvarainministeriö 2017a. Kuntatalouden tilanne parantunut selvästi. Ajankoh- taista. Artikkelit. Viitattu 27.9.2017. http://vm.fi/artikkeli-/asset_publisher/kuntatalouden-tilanne-parantunut-selvasti
- Valtionvarainministeriö 2017b. Tulevaisuuden kunnan skenaariot ja visio 2030. Par- lamentaarisen työryhmän väliraportti tulevaisuuden kunnasta. Valtionvarainminis- teriön julkaisu – 9a/2017. Viitattu 27.9.2017. fi-
file:///C:/Users/Miia/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Tulevaisuuden%20kunnan%20skenaariot%20ja%20vi- sio%202030.PDF
- Valtionvarainministeriö 2017c. Tulevaisuuden kunta – asiantuntijaryhmän muistio sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista kuntiin. Valtionvarainministeriön julkai- su – 11a/2017. Viitattu 27.9.2017. fi-
file:///C:/Users/Miia/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/Tulevaisuuden%20kunta%20%20asiantuntijaryhmän%20muistio%20sote- %20ja%20maakuntauudistuksen%20vaikutuksista%20kuntiin.PDF
- Verohallinto 2017. Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen? Tuloverotus. Yhdis- tys ja säätiö. Viitattu 14.11.2017. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/yhdistys-ja- saatio/milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyo/
- Yhdistyslaki 503/1989. Viitattu 12.9.2017.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1989/19890503?search%5Btype%5D=pika&sea-rch%5Bpika%5D=Yhdistyslaki>
- Åkerblom, Carita 2016. Yritysyhteistyön muodot ja tavoitteet järjestön varainhankin- nassa. Toteutuneet verkkoluennot. SOSTE ry. Viitattu 25.8.2017
<https://www.soste.fi/media/koulutukset-2016/verkkoluennot/carita-c5kerblom-20.9.2016.pdf>

HAASTATTELUT

- Broström, Kirsi 2017. Lounatuulet Yhteisötalo ry:n toiminnanjohtaja, 27.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Heikinheimo, Kirsi 2017. Suomen Uusperheiden liiton toiminnanjohtaja, 19.4.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Heikkinen, Satu 2017. Turun Sydänyhdistys ry:n sihteeri, 27.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Heinonen, Kalle 2017. Super Analytics Oy:n toimitusjohtaja, 14.6.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Karuneva, Nina 2017. Turun Seudun Vanhustuki ry:n toiminnanjohtaja, 29.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Kennovaara, Riikka 2017. Aisti ry:n hallituksen puheenjohtaja, 29.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Kinnunen, Jaana & Vainio, Kati 2017. Merikratos Oy:n perheterapeutti ja tiimivastava, 19.6.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Larkela, Pirkko 2017. Turun Valkonauha ry:n toiminnanjohtaja, 7.4.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Oikarinen, Tarja 2017. Disne Oy:n toimitusjohtaja, 13.6.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Pihlajaniemi, Terhi 2017. Tule Tietokeskuksen koordinaattori, 28.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Puurunen, Janne 2017. Mainostoimisto Knok:n toimitusjohtaja, 19.6.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Simolin, Merja 2017. Suomen MG-yhdistyksen rahastonhoitaja, merjapauku@gmail.com 13.4.2017. Miia Matikainen.
- Vanhanen, Sonja & Eräpuro, Sini 2017. Johtava sosiaalityöntekijä ja johtava perheyöntekijä Majakan Valo -säätiössä, 28.3.2017. Turku. Miia Matikainen.
- Yli-Heikkilä, Outi 2017. Kehitysvammaistentuki ry, Tärsky-Projektin projektikoordinaattori, 27.3.2017. Turku. Miia Matikainen.

LIITTEET

Liite 1. Benchmarking-taulukko

Yhteistyömuodot	Mannerheimin lastensuojeluliitto	Marttaliitto	Pelastakaa Lapset ry	Suomen Unicef ry	Plan International Suomi	SPR	WWF Suomi	World Vision
Barter-yhteistyö	X	X	X	X	X	X	X	X
Lahjoitukset (kerta, kuukausi, testamentti, merkkipäivä)	X	X	X	X	X	X	X	X
Tuoteen/palvelun myynti/Royalty	X	X	X	X	X	X	X	X
Tapahtumayhteistyö	X	X	X			X	X	
Kampanja/media/hankeyhteistyö	X			X	X	X	X	X
Koulutus/kursseja yhteistyö	X	X	X		X	X	X	
Pro Bono	X		X	X	X	X	X	
Sponsorointi					X	X	X	
Eettinen lahja			X	X	X			X
Kummitoiminta/ystävyytys				X	X		X	X
Varainkeruu/keräykset	X	X	X	X	X	X	X	X
Innovaatio-ohjelma					X			X
Strateginen kumppanuus	X			X	X		X	X

Liite 2. Järjestöjen haastattelulomake

Hei,

teen opinnäytetyötä Lounatuulet Yhteisötalot ry:lle pienten järjestöjen ja yritysten välisestä yhteistyöstä. Selvitän työssäni, mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yritys-yhteistyö? Minkälaisia yritys-yhteistyön tapoja voisi pienissä järjestöissä olla? Mitä resursseja yhteistyö vaatii? Mitä osaamista järjestöiltänne puuttuu? Mitä haluaisitte aiheeseen liittyen oppia ja mihin tarvitsette tukea? Näihin kysymyksiin ja muutamiin muihin kysymyksiin, toivon löytäväni vastauksia teiltä. Toivoisin, että mahdollisimman moni teistä antaisi tunnin verran aikaa haastattelulle. Haastatteluissa käytän nauhuria, oman muistini tueksi. Aineistoa käsitellään luottamuksellisesti ja käytetään ainoastaan opinnäytetyön sekä koulutusmateriaalin laadintaa varten.

Syksyllä (syys-lokakuussa) 2017, tulen pitämään työpajoja, joissa pääsemme yhdessä harjoittelemaan yritys-yhteistyön aloittamista ja toteuttamista.

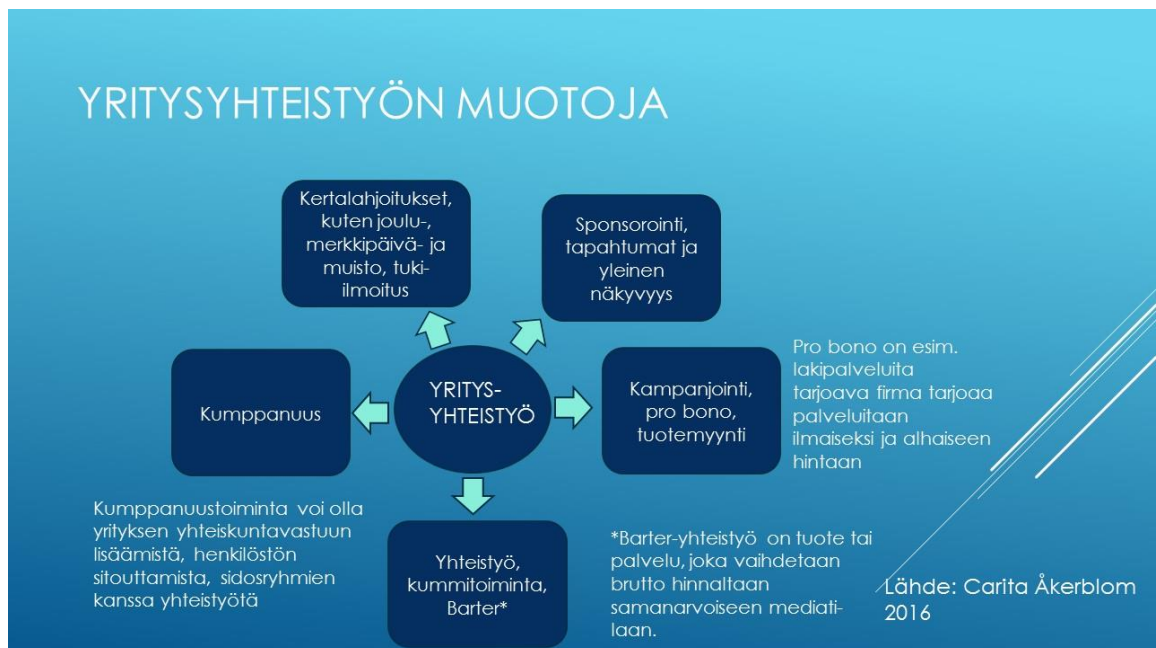
Ystävällisin terveisin

Miia Matikainen
yhteisöpedagogiopiskelija

Kysymykset:

1. Mikä on yhdistyksen toiminnan tarkoitus?
2. Mitä yhdistyksessä tehdään?
3. Onko yhdistyksellä työntekijöitä vai toimiiko yhdistys pelkästään vapaaehtoisten avulla?
4. Minkälaista osaamista yhdistyksellä on tarjota muille?
5. Minkälaisia ajatuksia sana yritys-yhteistyö herättää?
6. Onko sinulla aiempaa kokemusta yritys-yhteistyöstä? Jos vastaat kyllä, niin vastaa seuraavaan kolmeen kysymykseen.
 - a. Minkälaista yhteistyö on ollut ja mitä tehty?
 - b. Mitä kautta olet löytänyt yhteistyökumppanin?
 - c. Kenen kanssa teet yhteistyötä?
7. Minkälaisia haasteita näet yritys-yhteistyön aloittamisessa?
8. Minkälaisia mahdollisuuksia yritys-yhteistyö voisi tuoda yhdistykselle?

9. Minkälaisia resursseja sinulla on aloittaa yritysyhteistyö? (aika, aiempi osaaminen, kokemus, välineet, verkosto)
10. Onko jotain eettisiä tai aatteellisia syitä, jotka rajoittavat yhteistyön tekemistä?
11. Olisitko kiinnostunut aloittamaan yritysyhteistyön tekemisen?
12. Minkälaista tukea tarvitset toiminnan aloittamiseen?
13. Minkä yritysyhteistyömuodon näet helpoimpana tapana aloittaa?
14. Minkälaista yritysyhteistyötä teidän yhdistyksessä voisi tulevaisuudessa olla? (kuva yritysyhteistyön muodoista)
 - a. taloudellinen tuki
 - b. monipuolinen yhteistyö, kuten tapahtumayhteistyö, yhteiset projektit, muuta?

Liite 3. Yritysten haastattelulomake

Hei,

teen opinnäytetyötä Lounatuulet Yhteisöotalo ry:lle pienten järjestöjen ja yritysten välisestä yhteistyöstä. Selvitän työssäni, mikä voisi olla hyvä tapa aloittaa yritys-yhteistyö? Minkälaisia yritys-yhteistyön muotoja voisi pienissä järjestöissä toteuttaa? Mitä resursseja yhteistyö vaatii? Mitä osaamista järjestöt voivat tarjota yrityksille? Mitä odotuksia yrityksillä on yhteistyöstä? Mitä voisimme toisiltamme oppia ja mihin tarvitaan tukea? Näihin kysymyksiin ja muutamiin muihin kysymyksiin, toivon löytäväni vastauksia. Toivon, että sinulla on tunnin verran aikaa haastattelulle. Haastatteluissa käytän nauhuria, oman muistini tueksi. Aineistoa käsitellään luottamuksellisesti ja käytetään ainoastaan opinnäytetyön sekä koulutusmateriaalin laadintaa varten. Kiitän jo etukäteen, saaduista vastauksista. Saadut tiedot auttavat koulutuskokonaisuuden rakentamisessa.

Toteutan lokakuussa 2017 työpajoja, joissa Yhteisöotalon jäsenjärjestöt pääsevät harjoittelemaan yritys-yhteistyön aloittamista ja toteuttamista.

Ystävällisin terveisin

Miia Matikainen
yhteisöpedagogiopiskelija

Taustakysymykset:

1. Kuinka kauan olet ollut yrittäjänä?
2. Kuinka monta henkilöä yrityksenne työllistää?
3. Minkälaista osaamista tai palvelua tarjoatte asiakkaillenne?
4. Mikä on yrityksenne kohderyhmä?

Yritys-yhteistyöhön liittyvät kysymykset:

5. Onko sinulla aiempaa kokemusta yhteistyöstä järjestön kanssa?
6. Minkälaisia kokemuksia sinulla on yritys-yhteistyöstä?
7. Minkälaista yhteistyötä on tehty?
8. Mitä resursseja yhteistyö vaatii?
9. Minkälaisia tavoitteita tai odotuksia yhteistyölle on asetettu?
10. Minkälaisia etuja tai hyötyjä yhteistyö on tuonut?
11. Minkälaisia asioita olette saavuttaneet yhteistyöllä?
12. Mitä kautta yhteistyökumppani löytyi?
13. Mitä yhteistyömuotoja olet toteuttanut järjestöjen kanssa?
14. Minkälaisia haasteita olet kohdannut yhteistyön aloittamisessa?
15. Onko jotain asioita tai esteitä, jotka rajoittavat yhteistyön tekemistä?
16. Mikä kannustaa tekemään yhteistyötä?